

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Zászlót bontott Temesvárott a Nemzeti Ujjászületés Frontja

A kormányzáság minden megyéje képviselőit magát a vasárnapi nagygyűlésen. — Pacha püspök románul, magyarul és németül mondott beszédében jelentette be, hogy hűvel dolgozni akar az ország javára

Amikor az uralkodó kiadta a jelszót a Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalakítására, az egész országban nagy lelkesedéssel mindenki sietett a kibontott zászló alá. A Bánságban és a temesi helytartóság egész területén is osztatlan megértéssel fogadták a hívást, így a vasárnapra hirdetett nagygyűlésre a polgárságnak olyan imponáló tömegei öszönltek mindenfelől a városba, amire még eddig nem volt példa. Temesvár város polgárai — nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül — ezerszámra siettek a Capitolba, ahová a különböző testületek, szervezetek és egyesületek is zárt menetekben — a legtöbben zászlóval és zenével — vonultak. A nagygyűlés vidéki résztvevőit különvonatok hozták a városba és

az érkezők a két pályaudvarról hatalmas menetekben indultak meg a város szívében levő Capitol-moziba, a nagygyűlés színhelyére.

Ha a Capitol nézőtere ötször akkora lett volna, az érdeklődőket akkor sem fogadhatta volna be mind. Eppen ezért a rendezőség úgy intézkedett, hogy a különböző közlések lakosai jegyzőik és főszolgabíróik vezetése mellett a Capitol előtti téren és a nyári kertmoziban sorakozzanak föl, ahol

hangszórók közvetítésével világosan és tisztán hallhatják

a bent elhangzott beszédeket,

Husz év alatt keveset tettek az országért . . .

A Capitol nézőterén a közönség már délután kilenc órakor kezdett gyülekezni. Fél tíz táján feltűnt a karzaton az első nő, akit azután hamarosan követtek mások és az egész karzat megtelt asszonnal és leánnyal. Marta Alexandru dr. királyi helytartó, aki pontosan tíz óra körül érkezett meg, a közönség lelkes éljenzése közben, az első sor közepén foglalt helyet, mellette jobbról és balról Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár és Munteanu Gheorghe görög katolikus püspöki helynök ültek. A széksorokban ott voltak a legelőkelőbb és legismertebb személyiségek Temesvárról és az egész helytartóságból. A színpadon felállított asztal mellett, melyre mikrofónt helyeztek, a nagygyűlés szónokai foglaltak helyet.

Lazarescu Vasile dr. karánsebesi görög keleti püspök

nyitotta meg a nagygyűlést.

Rámutatott arra, hogy az ország életében új korszak kezdődik és ennek érdeme II. Carol király Öfelségét illeti. A közönség a király nevének említésekor hosszantartó tapsba és éljenzésbe tört ki és ez a nagygyűlés folyamán, valahányszor a szónokok a király Öfelségét említették, mindig megismétlődött. Véget ért az az idő, — mondotta a püspök — amikor a volt politikai pártok alatt mindenki személyes érdekért küzdött és tülekedett. Most csak egy érdek van: az ország és a dinasztia érdeke. A Nemzeti Ujjászületés Frontja munkára, közös munkára szólít mindenkit, amelynek célja az ország megerősítése és megvédése.

Husz év alatt keveset tettek az ország érdekeiért.

Ezt most pótolni kell. Mindenki sorakozzék tehát a Trón körül és foglalja el helyét a Nemzeti Ujjászületés Frontjában. Köszönését fejezte ki Marta Alexandru dr. királyi helytartónak a nagygyűlés összehívásáért, Isten áldását kérte a királyra, az országra és a nagygyűlés résztvevőire.

KÉT PÜSPÖK BESZÉDE

Balan Ioan Iugosi görög katolikus püspök — a második szónok — szerint a múltban a nép

mindig kérdezte, amikor a politikai pártokról volt szó:

hol vannak a püspökök a keresztel?

Most, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának élén ott vannak a püspökök a keresztel. Amikor a papság először hallott a Nemzeti Ujjászületés Frontjáról, kijelentette: debuisset pridem, már régen szükség lett volna erre. Most azonban, hogy ez a Trón megvan,

minden keresztényien érző embernek ott a helye.

Vessünk keresztet a multra, legyünk egyforma testvérek és támogassuk a Nemzeti Ujjászületés Frontját.

Iancu Alexandru dr. ügyvéd, a nagygyűlés jegyzője

felolvasta a beteg Magier Andrei aradi görög keleti püspök üzenetét.

A püspök örömmel üdvözli a Nemzeti Ujjászületés Frontját, amely szakít a politikai pártok hagyományával. A Nemzeti Ujjászületés Frontja iskola, amely megtanít mindenkit arra, hogyan dolgozzék az ország érdekében, hogyan szolgálja a vallást, az erkölcsöt, a nemzetet, a trónt és az országot.

Pacha Agoston dr. temesvári római katolikus püspök románul kezdett beszédében idézte Isten szavát, amely szerint általa uralkodnak a királyok és hivatkozott Szent Pál apostolra, hogy az emberek kövessék vezetőiket. Azért

Nyelvi és felekezeti különbség nélkül, bárki beléphet a pártba

Coste Iuliu dr. volt temesi prefektus beszédében hangoztatta, hogy a régi pártok harca miatt hanyatlott az erkölcs és csökkent a tekintély. Öfelsége a király, felismerte a helyzet tartóhatatlanságát és egységes frontot alkotott, a melybe az összes polgárok,

nyelvi és felekezeti különbség nélkül beléphetnek,

hogy az összesség javára munkálkodjanak. A

jött a Nemzeti Ujjászületés Frontjába papjaival és azért hívja oda hűvel, mert a Nemzeti Ujjászületés Frontja a haza fejlődését és a család erkölcsi megerősítését tűzte ki programjául. A püspök azután németül, majd magyarul folytatta beszédét és hangsúlyozta, hogy

hűvel együtt kíván dolgozni az ország felvirágztatására és a vallás megerősítésére.
Suciu Ioan dr.

Arad megye lakossága nevében

mondott beszédet és rövid történelmi visszajelentés után hangoztatta, hogy a román nemzet jövőjének érdekében azt szeretné, ha mindazok, akik az új arcvonalban egyesülnek, lelkiileg is ujjászületésnek.

Vlad Aurel dr. volt miniszter

Hunyad megye képviselőjében

szólalt fel és kijelentette, hogy bár földrajzi értelemben messzről jött a nagygyűlésre, de lelkiileg közel érzi magát a bánsági testvérekhez. Már harmincnégy évvel ezelőtt harcolt a románység érdekeiért. A politikai pártok ideje lejárt és az országban csak egy tekintély maradt és ez a Trón, amely körül a nép szeretettel tömörül. Szavait Öfelsége a király éltetésével fejezte be.

BARAN POLGÁRMESTER AZ ÚJ SZELLEMRŐL

A következő szónok Baran Coriolan dr. főpolgármester volt, aki

Temesvár lakossága nevében

leszögezte, hogy husz esztendő előtt az egyesülés tényével megvalósult a románység régi álma. Az eltelt két évtized alatt azonban sok volt az egyenetlenkedés. Apa a fia, testvér a testvér ellen küzdött és a közszellem tévelygésén kívül

a szavazatok vadászai, a jellemezte ezeket az éveket.

Az embereket nem aszerint itélték meg, hogy jök-e, vagy rosszak, becsületesek-e, vagy sem, munkaszeretőek, vagy lusták, hanem a pártokhoz való tartozásuk szerint. Amíg a többi országban a háborus pusztítások jóvátételén fáradoztak, nálunk a pártok széthuzása meghiusított minden munkára való törekvést. Öfelsége a király azonban felismerte a veszélyt és új utat teremtett a fejlődés felé.

Új szellem köszöntött be, a munka és az összefogás korszaka.

Nem lehet — mondotta —, hogy Temesvár polgársága, a munka városa ne kövesse az uralkodó szavát, amellyel munkára szólítja a polgárságot. Felejtjük el, ami volt és kéz a kézben kövessük a haladás útját. A főpolgármester végül Öfelsége a királyt éltette, mire a gyűlés résztvevői lelkes tapsal és éljenzéssel ünnepelték az uralkodót.

nemzeti ujjászületés frontja új forrásokat nyit meg a friss energiák számára. Felszólította a résztvevőket, hogy a nemzeti eszme, a haza és a trón kultuszának szent tüze lobogjon a lelkekben és a nemzeti szolidaritás eszméje hasson át mindenkit. Az életüknl is jobban, és büszkén szeressék a hazát, legyenek a becsület hősei és a nemzet védelmezői, mert akkor jöhet bármilyen vihar és ellenség. Ha így lesz, akkor az a

föld, amelyen ma románok laknak, örökké román marad.

Reisz József dr.

a német-sváb népközösség képviselője német nyelven azt fejtegette, hogy amikor a bánági németek meghallották a haza felépítésére hívó szót, tudták, mint építő nép nem fognak ettől a munkától távol maradni, hanem a testvér román néppel vállvetve fognak együttmunkálkodni, mert a német népi erőt is az országépítő munka szolgálatába állítják. Ez azonban

csak olyan néptől várható, amely népi eszméjét nem tagadja meg.

Kiküszöbölni a demagógiát és a káros széthuzást

Azután Gherman Eftimiu a munkásság, Topliceanu Traian liceumi igazgató a tantesület, Catina Vasile, a temesvári kereskedelmi és iparkamara kiküldöttje a kereskedők, Jebelean Ioan gazda a földművesek, Danciu Constantin az iparosok és Bugariu Aurel

az ifjuság képviselőiben

mondott beszédet és bejelentette a nemzeti újjászülés frontjához való csatlakozását, majd Gropsian Mihai dr. nyugalmazott főügyész felolvasta a határozati javaslatot, amely szerint:

A gyűlés résztvevői örömmel üdvözik a polgároknak a nemzeti újjászülés frontjába való tömörülését, amely az országnak és a nemzetnek legyőzhetetlen erőt és a boldog jövőbe vetett reménységet biztosítja. Ezért kifejezik ama meggyőződésüket, hogy ez az erős kormányzati eszköz a jó hazafiak becsületességére és képességeire alapozódik, akik minden munkakészségükkel hozzájárulnak az ország fejlődéséhez és a Korona ragyogásához. Az arcvonal tagjai révén

kiküszöböli a demagógiát és a káros széthuzást,

dolgozni fog a románok elsőbbségének biztosításáért és a román állam és nemzet alapjainak megerősítésére alkalmas kezdeményezések ösz-

Kijelentette, hogy az nem egészséges nacionalizmus, amely más nép nemzeti erejét lebecsüli. Bizonyosra veszi, hogy a román nép az egészséges nacionalizmus útján halad a jövő felé és ezért nincs akadálya annak, hogy a bánági németek a román néppel együtt dolgozzanak a közös haza szebb jövője érdekében.

Garda Gheorghe dr.

Szörénymegye lakossága nevében

kijelentette, hogy Marta Alexandru dr. királyi helytartó vezetésével követni fogja a nemzeti újjászülés frontjának célkitűzéseit.

tönzéséért. A gyűlés tetszéssel fogadja azt a tényt, hogy

a más nyelvű és felekezeti polgárok is beilleszkedtek az új szervezetbe, amely gazdasági, vallási és kulturális téren az ő fejlődésüket is biztosítja.

Galati külügyminiszter beszéde a párt galati gyűlésén

Galati városában, a Duna-kormányzóság székhelyén, szintén nagygyűlést rendezett vasárnap a Nemzeti Újjászülés Frontja és itt Gafencu külügyminiszter beszélt.

— A mai fenyegető időkben kötelességünk, hogy egyesüljünk — hangoztatta a miniszter. — Emlékszem, hogy egy évvel ezelőtt a képviselőválasztások során 10—12 politikai párt vette fel a harcot ebben a megyében és arra is emlékszem, hogy mennyi munka, jóakarát és energia veszett kárba. A pártok közötti féltékenységet és harcot meg kellett szüntetni, mert olyan időket élünk, amikor a közös veszéllyel szemben valamennyiünknek egyesülnünk kell. Most nem választásról van szó, hanem az ország sorsáról és hallhatjuk legfőbb vezérünknek hangját, az ország királyának hangját, amely szerint az országnak békére és egyetértésre van szüksége.

Ezzel is igazolják, hogy azonosítják magukat a román nemzet legmagasabb eszményeivel: az ország és a király iránti határtalan szeretettel és a határok megvédésének áldozatkészségével. Az új arcvonalnak a temesi helytartóság területén élő tagjai bizalommal várják, hogy az új törvények, amelyek a vidéki lakosság, a céhek és az összes szakmai szervezetek színvonalának emelését célozzák, teljes egészében és az összes társadalmi osztályok javára alkalmazást nyerjenek. A gyűlés mélységes alattvalói hódolattal gondol Öfelségre, II. Carol királyra, az ország újjáteremtőjére és biztosítja, hogy ennek a fontos országrésznek minden fia őszinte lelkülettel, szeretettel és bizalommal veszi körül és minden szelleme, erkölcsi és anyagi erejét rendelkezésére bocsátja a nagy eszmények megvalósítására: a nemzet megerősítésére és a Trón felmagasztolására.

A gyűlés végül hódoló táviratot küldött Öfelsége a királynak és táviratban üdvözölte Miron Cristea pátriarcha-miniszterelnököt. Utána Lazarescu dr. püspök zárószavaival és a királyhimnusz hangjaival véget ért a lelkes hangulatban lefolyt gyűlés.

Mi békeességben akarunk élni a Duna mentén valamennyi állammal. Azon barátainkhoz, akik a Duna mentén élnek, reméljük, hogy egy új nagyhatalom is csatlakozni fog, amelynek szerepe a Dunamentén mind jelentősebbé válik és ez a német birodalom.

Egy olyan országban, ahol a lakosság 80 százaléka román, semmi sem akadályozhatja meg a többséget és a kisebbségeket abban, hogy

a közös cél elérése végett együttműködjenek,

mert együtt élnek a határokon belül. Itt van előttünk a Duna, amelynek utvonulát az Úristen jelölte ki és évezredek óta folyik zavartalanul előttünk. Ilyen zavartalan békét akar a román nép és kormánya arra hivatott, hogy megértő és baráti szellemben őrizze meg a másnyelvű állampolgárok gazdasági és kulturális javait.

Dalnokverseny

Írta: JOHN PARME

A népszerű hetijóság husz font jutalmat tűzött ki a „legsikertelb” szerelmi levélre. A pályázat az olvasók körében nagy érdeklődést keltett és tömegesen érkeztek be, jelígs levélkék kíséretében, a szerelmeslevelek. A szerkesztőség megállapította, hogy csodálatosképpen mindenki meg van arról győződve, hogy „tud” szerelmeslevelet írni. A bíráló bizottság mindenekelőtt kiselejtette azokat a leveleket, amelyeket agyoncsépelt szóvirágokkal voltak felítve. A mesterkelt szellemeskedés volt a másik olyan műfaj, amelyet ki kellett gyomlálni, hogy a komoly mérlegelésre méltó „anyaghoz” eljussanak.

Különösen sok levél érkezett kisebb vidéki városokból, ahol a világtól elzárt „csipkerózsák” várják a mesebeli herceg érkezését. Érdekes megfigyelés volt az is, hogy sok levél stílusa elárulta, hogy férfi írta, noha úgy áradozott a szerelemről, mintha nő volna az írója és megfordítva. Ezek voltak a legértékteleb irásművek, míg az őszinte szerelemről csöppő levelekben legálabb igazi hangot is lehetett helyell-közéled fedezni.

Mintegy ötezer levél érkezett be és ebből végül kettő választottak ki, mert a pályázat szerint az első díjon kívül még egy tizfontos jutalom is volt kitűzve.

A husz font jutalmat egy gyár könyvelője nyerte el. A levele olyan kiirótt írói munka volt, hogy amíg a jelígs levélkét fel nem bontották, a bírálók azt hitték, hogy hivatalos író pályázott ezzel a levéllel. A második helyre egy Thompson William nevű levélíró futott be. Egyszerű, őszinte érzés áradt a sorából, látszott, hogy ami ír, azt átélte. Elpanaszolta a levélben, melyet „Mary”-hez intézett, hogy amióta harminc év előtt az utjaik, egy nappal a hivatalos eljegyzésükre kitűzött időpont előtt, egy buta félreértés következtében, elváltak, egyetlen nő sem tudta a figyelmét lekötöni és az egész élete sivár, üres maradt... Az első szerelmem teljes költői tisztaságában áll még ma is a szívemben... stb. stb.

A két díjnyertes levelet a szerzők nevével közvettette az ujság és Thompson William harmadnapra a szerkesztőségbe beküldött következő levelet kapta:

„Kedves Willy,

Véletlenül a kezembe került az ujságnak az a

száma, amelyik a te hozzám intézett szerelmesleveledet közölte. Ez a levelem nem olyan költői, mint a tied, de éppen olyan őszinte és meg fogod belőle tudni, hogy én sem felejtettem el. Mintha most is látnám azt a zöld vadászkalapodát, a zergeszakállal, amelyet akkoriban viseltél. Olyan remekül illett mindig vidám, gyermekesen friss arcodhoz! Ird meg nekem, hogy mi történt veled azóta... különösen az érdekel, hogy lelkiedben mit éltél át a harminc év alatt. El sem tudom képzelni, hogy külsőleg mennyire megváltoztattál. Feleltem az évek... mit tagadjam... nem vonultak el úgy, hogy nyomot ne hagytak volna hátra. Azt írod, hogy a szerelmed változatlan? Azt felelhetem erre, hogy igazi szerelmed és sem ismertem meg azóta, hogy egymástól elszakadtunk és sok álmátlan éjszakán át tettem magamnak keserű szemrehányást azért, hogy a gazdagság csábításának engedve, elhagytalak. A célomat elértem... gazdagság jutott osztályrészemül, de el is vesztettem. Ird meg, kedves, jó Willym, valóban magányos életet élsz-e és nem akar-e velem találkozni, hogy a szép emlékekről elbeszélgesünk.

Szeretettel várja a viszontlátást

Butters Mary”

Willyt ez a levél módfelett meglepte. Az életét már régóta nem rendezte be regényes meglepetésekre, de Mary levele olyan lázas izgalomba hozta, hogy azonnal döntött. Találkoznai akar Maryvel. Úgyan egy percig gondolkodóba ejtette, hogy Mary „Butters” családi nevet írta a levele alá, de azután megértette: bizonyára a férje nevet írta, mert a levélből azt olvashatta ki, hogy özvegy. Hiszen világosan az ő címére írt és a harminc évről beszél. Nem lehet itt tévedés...

Levélben megállapodtak, hogy a Viktoria pályaudvar étermének az előcsarnok felőli részében találkoznak délután öt órakor. Ismertetőjelenek három szál krizantémumban állapodtak meg. Amint William belépett az étterembe az egyik asztaltól felállt egy hölgy, akinek az övéhez három szál krizantémum volt erősítve és feléje jött. Willy is három szál krizantémumot szorongatott a kezében. Meghatottan megölelték egymást, egy-két szót dadogtak és a nő így szólt:

— Én Istenem... milven nagyot változtunk... a hangunkról nem ismertük volna meg egymást.

— Hinné az ember — felelte William —, hogy harminc év két szerelmemet úgy átfórmálhat, hogy a multnak minden külső emlékélt elmossa? A hajad,

drágám, fehér, pedig én mindig láttam a lelki szememmel fekete hajadat, ha rád gondoltam.

— Fekete hajamat...? születésemtől kezdve szőke voltam — jegyezte meg a nő meglepetten.

— De hiszen itt őrzöm a tárcámban egy hajfűrtöt — felelte William és azonnal kivette és megmutatta, mire a nő kissé gunyosan mosolyogva megjegyezte:

— Ismétlem, én szőke voltam... ez a fekete haj talán egy másik „egyetlen” szerelmedre emlékeztető erekiye.

William egészen belezavarodott az ellentétekbe. A nő pedig szintén gyanakodni kezdett:

— Hát nem Thompson Williammel beszélek, aki akkor mérnöki vizsgára készült?

— De igen, én vagyok az.

— Nem vacsorál esténként a Baker-uccában levő étteremben, ahol én pincéző voltam?

— Pincéző?... Ezt most hallom először. Nagynénéd házánál találkoztunk és nem tudok semmiféle étteremről. De, most jut eszembe, miéért irtad a leveled alá a „Butters” nevet? Hiszen a neved „Jarvis” Mary volt.

A nő lassan, szomorúan mondta:

— Mos, értem... Nagy félreértés az egész. Ön, uram, nem azt a nőt várta, akivel találkozott, engem pedig az ön nevének egy más férfiúval való azonossága tévesztett meg, mert én egy másik Thompson Williamet ismertem és abban a házamban voltam, hogy annak írtam a levelet.

Egy percig némán néztek egymással szembe. William arra gondolt, hogy ez a fehérraj, de egybéként kedves, mosolygós arc, kissé hizásnak induló nő tetszett neki, amíg azt hitte, hogy az „ő Maryja”. Meleg érzés járta át a szívét... És most térjen vissza elhagyott, rideg agglégényi lakásába? Megfogta a nő kezét és becsületes, férfias őszinteséggel így szólt:

— Asszonyom, ha nem is találtuk meg a harminc év emlékeiben élő szerelmet, úgy érzem, hogy jó barátok lehetünk, mert megismertük egymás lelki világát. Nem ülnék le ehhez az asztalhoz?

A nő mosolyogva bólintott, leültek és a pincér étlapot tett eléjük.

Egy órával később karonfogva hagyták el az éttermet és beszéltek, hogy másnap újra találkoznak. Négy héttel később megtartották az esküvőjüket, de hallgatóságos megegyezéssel az utolsó harminc évet törölték az emlékezetükből.

Az arzén feltalálásának jubileuma

A történelem legnagyobb méregkeverője, aki kiirtotta egész családját

Idestova háromszáz éve, hogy a legtitkosabb méreg, az arzén, bevonult a bűnügyi irodalomba. Ma már a legnagyobb biztonsággal ki tudja mutatni az orvostudomány jelenlétét, akár a hónapok óta eltemetett holttestben is, hosszú időközön át azonban nem tudták felfedezni a bíróságok az arzénmérgezővel kapcsolatos gyilkosságok alattomos okozóját. Ha valaki így elpusztult, vagy egyáltalában nem jöttek sohasem a gyilkosság nyomára, vagy úgy vélekedtek a középkori bíróságok, hogy bizonyára az ördög-gel szövetkezett a gyanúsított. E rejtetes méreg első adalékaival Olaszországban találkozunk. Egy Tofana di Adamo nevű asszony készítette volna a színtelen, szagtalan és iztelen aqua tofanat, amelyet gyilkosságok céljaira jó pénzért eladott. Az ő mérge azonban nem volt arzén, ezt egy

Glazer Kristof nevű svájci kémikus és gyógyszerész találta fel,

aki Párisba költözött és ott patikát nyitott háromszáz évvel ezelőtt.

De miért épp Párisba? Mert Bossuet, a nagy egyházi szónok szerint ott akkor nappal is a legdémonibb bűnözések szüntelen éjszakája volt. A leggonoszabb bűnök és babonák tomboltak akkor a francia fővárosban oly mértékben, hogy még XVI. Lajos, a napkirály, sem tudott az ezerfejű hidrával megbirkózni. Napfényes uralma mögött borzalmas árnyék lappangott: napirenden voltak a gyilkosságok mérgezések, fekete misék, gonosz megszállottságban gyermek nem ismert szülőt, testvér testvért. A bűnözések eme örökös boszorkány-szombatján éppen jókor érkezett Glazer az ő tégelyeivel; csakhamar akadtak is vevői bőven.

Néhány év után azután lezajlik a történelmi nevezetességű Brinvilliers-per, amelyben

először szerepel most már kétségtelenül az arzén.

Az akkori orvosszakértők azonban nem tudták jelenlétét kimutatni, csak a vallomás folyamán derült ki, hogy méreggel történtek a gyilkosságok. Brinvilliers márkiné a legelőkelőbb családból származott, atyja Daubry tanácsos volt. Szépsége mindenkit megigézt. Nagyon fehér arcában mélytűzű fekete szemek ragyogtak, alakja kicsiny volt, de oly tökéletes, mint-ha minden tagját szobrász mintázta volna. És ez a gyönyörű jelenség volt a történelem egyik legfertelmesebb bűnözője.

A mérgeket szeretőjétől, Saint Croix-tól kapta

Menekültek ezrei hagyják el Barcelonát

A nemzetik Tarragonánál döntő győzelmet aráltak és ezzel száz kilométerrel rövidült meg a front

Burgosból jelentik: A nemzeti hadsereg vasárnap délelőtt bevonult Tarragona városba, a melyet elfoglaltak.

Ennek a városnak kiemelkedő sztratégiai jelenősége van.

Tarragona és Reus városának elfoglalása pedig egyúttal megrövidítette a frontot 100 kilométerrel. A lakosság mindenütt kitörő örömmel és lelkesedéssel fogadta a nemzeti hadsereg katonáit.

A nemzeti csapatok győzelmét a köztársasági kormány is beismeri, bár csökkenteni igyekszik annak jelentőségét. A barcelonai hadseregparancsnokság a következőket jelenti:

Az Ebro-szakaszon folyó legújabb hadműveletek arra kényszerítették a köztársasági hadsereget, hogy az előre jól elkészített, védelmi vo-

s az idők folyamán kiirtotta egész családját. Először atyját, majd fivéreit, nagynénjét, sőt a többi rokonokat is el akarta tenni láb alól. Talán soha sem derült volna ki az eset, ha Saint Croix nem hal meg váratlanul. Egy Brinvilliersné címére szóló doboz maradt a hagyatékban és ezt a rendőrség megvizsgálta. Úvegcsék és levelek voltak benne. Szerfelett gyanús volt a dolog. Galambokat, pulykákat itattak a folyadékból és azok nyomban elpusztultak. Akkor még nem dolgoztak tengeri nyulakkal és kutyákkal a laboratóriumokban.

Közben a márkiné Angliába menekült, majd egy lüttichi kolostorba. Egy akkor ügyes francia detektív azonban látogatába ment hozzá, szerelmet színtelt és mézes-mázos beszédeivel kicsalta e területen kívüli helyről. Brinvilliers csakhamar bírál előtt állott és gögösen tagadott. Miután a mesterséges mérreg kivonása és megállapítása semmiképpen sem sikerült, talán felmentették volna, ha nem írja meg gyónás formájában gyilkosságait. Nagy vita volt, hogy

feltörhető-e a bíróság a gyónás címmel ellátott borítékot.

A vitát Lestoc abbé, világhírű teológus döntötte el. Kimondotta, hogy gyónási titok csak a gyónató atya és a gyónó gyermeke között lehetséges. E perdőntő bizonyíték után

a márkinét halálra ítélték és lefejezték.

Előbb azonban meztelán, kámzsában, kezében gertyával a Notre Dame teplom előtt kellett egész Páris népének szemeláttára vezeckelnie. Ez volt az ítélet a történelem első arzéngyilkossági perében. (Flaneur).

Öfelségét és a patriarcha miniszterelnököt üdvözölte a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának temesvári gyűlése

A nagygyűlés Carol király öfelségéhez a következő táviratot intézte:

A temesi helytartóság lakossága a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának a Bánság fővárosában tartott nagygyűlése alkalmával összegyűlt képviselői útján tiszteletjes hódolatát helyezi Felséged lábaj elé és a legmélyebb elismerés telíti el ama gondoskodás fölött, amely a politikai pártok által támasztott ba-

Nyugtalanág Japánban Amerika és Anglia közös fellépése miatt

Londonból jelentik: A viszony Japán és Anglia, valamint az Egyesült Államok között egyre élesebbé válik. A két nyugati nagyhatalom most már kilépett hűvös tartózkodásából és legutóbb olyan jegyzéket küldött Tokióba, amelynek hangjából kiérzik a fenyegetés. Az Egyesült Államok még december 31-én küldötték el jegyzéküket, míg Anglia január 11-én követte Amerikát ebben a lépésben, a két jegyzék követelése azonban azonos, amiből arra lehet következtetni, hogy

London és Washington együttes akcióra határozta el magát.

Az angol jegyzék rámutat arra, hogy Anglia a Távolkeleten nem ismer el semmiféle olyan változtatást, amelyet erőszakos úton hajtanak végre. Az angol és amerikai diplomáciai lépés Tokióban nagy elégedetlenséget keltett, mert a két nagyhatalom bele akar avatkozni az ázsiai ügyekbe és nem akarja tűrni, hogy Kína teljesen Japán befolyás alá kerüljön.

Tokióból érkezett legújabb híradás szerint a japán kormány az amerikai és angol jegyzékkel kapcsolatban a következőket állapítja meg:

1. A két jegyzékből kitérnek, hogy Anglia és az Egyesült Államok nem hajlandók a keletázsiai új rendhez hozzájárulni, miként Japán kérte.
2. A japán kormány nem fog sietni a válasszal, hanem megvárja a kedvező pillanatot.
3. Arita külügyminiszter az angol és az amerikai nagyköveteknek részletes magyarázatot fog adni Konoye herceg legutóbbi nyílt közléseivel kapcsolatban, miként azt az angol jegyzék kívánja.
4. Ami az angol-amerikai javaslatot illeti, hogy a kilencharalmi szerződés felülvizsgálatát megejtsék, a japán kormány úgy találja, hogy az időpont jelenleg nem alkalmas.

jokát megszüntette, miáltal az összes hazafiak egybegyűjtése vált lehetővé, akik tetteik által a nemzet, a haza és a trón iránti szeretetüket fogják bebizonyítani azzal, hogy gondoskodnak a nemzet és az ország fejlődéséről és valamennyi belső és külső ellenség legyőzésére készen állanak és hogy a trón, amelyre Felséged lépett és amelyet felmagasztosított, megillető fényben ragyogjon. Ez a nép mélyen dinasztikusan érzi. Szeretettel, csodálattal és hódolattal csoportosul a trón köré és Isten áldását kéri Felségedre. A mindenható adjon Felségednek egészséget és hosszú, dicsőséges uralkodást.

Lazarescu Vasile dr.
püspök, nagygyűlési elnök

A másik távirat, amelyet a nagygyűlés Cristea Miron pátriárka-miniszterelnöknek intézett, a következő szövegű:

A temesi helytartóságnak a legendás történelmi bánsági, valamint az aradi és a szép hunyadi megyék területén élő lakossága, amely 1939 január 15-én Temesvárott képviselői által hatáson népgyűlésen egyesülve a szónokoknak emelkedett hazafias lélekből fakadó felvilágosításait tudomásul véve, biztosítja Önt legmélyebb hódolatáról. Kérjük, legyen kívánságaink tolmácsa a trón előtt. A lakosság kéri, hogy a jövőben is legyen vezetője és oltalmazója. Kérjük az égi Atyát, adjon Önnek egészségben hosszú életet és lelki megelégedést, amely arra a tudatra támaszkodhatik, hogy a nemzet, haza és a trón iránti kötelezettségét teljesítette.

Lazarescu Vasile dr.
püspök, nagygyűlési elnök

MAGYAR BÁL
A TEMESVÁRI KULTURPALOTA NAGYTERMÉBEN

Uj emberek az uj utakon...

Somlyai László husz éves vasmunkás Nagyváradon lakik és szorgalmas, törekvő fiatal ember. Hat lei órábert kap, ez nem sok, mert, ha napi nyolc órát dolgozik, mindössze negyvennyolc leít keres, ami sovány jövedelemnek nevezhető. Somlyai László este, amikor leteszik a szerszámot, hazamegy, lemossa magáról a fekete kormot, olajat és más műhelypiszkot és azon nyomban átváltozik íróvá. Leül az íróasztalához és az éjszaka csendjében a muzsákkal társalog. Elfelelti a fogaskereket, lendítőkereket, tengelyt, üllöt, kalapácsot és harapófogót. szép mondatokat illeszt egymás mellé és szavakat csiszol a művészet finom reszelőjével. Reggel azután ismét belebujik a munkaruhába és megy a műhelybe kovácsolni, vágni, formálni, önteni a vasat.

Igy folyt ez a kettős élet hosszú hónapokon át, talán egy évig is, sűrűn teleir lapokból kis halom növekedett az asztalon, amíg elkészült a nagy mű. És most olvassuk a hírt, amely bejárt a erdélyi sajtót, hogy a Helikon idén is, mint minden esztendőben, meghirdette szindarab pályázatát és a 30.000 leites nagydíjat Somlyai László husz éves nagyváradi vasmunkás „A barát” című történelmi drámája nyerte el. A mű rövidesen színre kerül a kolozsvári és a budapesti Magyar Színházban és a rendezést nem kisebb ember, mint gróf Bánffy Miklós, az írónak és rendezőnek egyaránt kiváló művészember vállalta.

Ez a történet eddig veszedelmesen hasonlít az unalom megszokott karriérszindarabokhoz, vagy gicces amerikai filmekhez. Ezekben szokott a titkos dráma, vagy regényirő reménytelenül dolgozni élete nagy művén, miközben halálosan szerelmes a mindenható elnök leányába. Az csak természetes, hogy az elnöktől függ a fiatal ismeretlen író munkájának elfogadása, vagy visszautasítása. Végül az író befut, nagy siker és ünneplés, a leány is észreveszi, hogy csak a fiút szereti, aminek következtében kiköszarazza a gazdag, de intrikus gyárost és hozzá megy a koldusszegény, tehetséges íróról, akinek ezután bőven lesz mit aprítani a 'eibe. Somlyai László karrierje csak felületes áttekin- tésben hasonlít modernnek nevezett korunk gicstermelésére, aki azonban jobban megvizsgálja ennek a fiatal embernek a felfelé törését és beszél vele, az megváltoztatja véleményét. Az nyomban érzi, hogy Erdély, ez a dusan termő föld derűs kedvében ismét adott egy tehetséget. Nem véletlen, hogy a mai nyugatlan világban, amikor szemünk láttára kovácsolnak új történelmet, éppen itt szülnék írók, művészek, tudósok, akik kemény akarattal emelkednek felül szörnyű torzalkodásokon, zavaros világnézeteken és ködös mithoszokon, hogy éteri magasságokban alkossanak valamit, ami egészséges, ép, utat mutató és maradó. Természetes, bnmagától értetődő, hogy Somlyai László husz éves vasmunkás történelmi drámát ír és megnyeri vele az első díjat. Azon sem lehet csodálkozni, vagy meglepődni, hogy Fráter Györgyöt, ismertebb nevén Martinuzzi bíboros-érseket választja témának, mert a magyar történelmének ez a kimagaslóan érdekes egyénisége, korának legkiválóbb diplomata-politikusa, első kormányzója volt Erdélynek, minden ténykedése ennek az országrésznek szólt. Hogy az író a dráma síkját választotta mondanivaló közlésére és éppen György barát küzdelmes életét és tragikus halálát használja szöszéknek, ezért csak elismerés jár neki, mert a dráma mindig hatásosabban szól a tömeghez, mint a regény, a hallott szó tovább marad meg a lélekben, mint az olvasott szó és Szapolyai János, Ferdinánd, János Zsigmond, Izabella korából sokat tanulhatunk.

Somlyai László fiatalos lendületében mindjárt nyilatkozik is az újságíróknak és abból, amit a nyilvánosságnak ad, következtetni lehet darabjának értékére is. Az újságírók megkérdezték tőle, mit érzett, mikor közölték vele, hogy megnyerte az irodalmi nagydíjat, mire ezt felelte:

— Nagy élmény volt célba érni az irodalom nehéz útján. Elismertek. Befogadtak. Ezzel kis újjászületik ilyenkor az ember. Újjászületik, maradunk meg ennél. Mert mire születünk mi, husz évesek? A háború utáni nemzedék rokkantan született. Meglátszik rajtuk. Erdélyben a legutóbbi időnkig nem is volt más típus: vagy fiatal öregek, vagy öreg fiatalok... Most jelentkezett egy új avantgardista irodalom. Nagy harcok előtt állnak, fizettségük jóideig a családias lesz. En is elkészültem erre. Nem bírok magunkban. Ha Koós Károlyék kezéből idő előtt társul kihullni a fátyla, a nemzedékváltás erre az erdélyi magyar népre tragikusan szerencsétlen

lenne. Szükség lesz a fiatal öregekre, mert öreg fiatalokkal vagyunk körülveve.

Kissé keserű, amelltt bizakodó, de mégis bölcs szavak egy husz éves fiú szájából. Tökéletesen igaza van, hogy fiatal öregek állanak az élen, ők dolgoznak, tanítanak, buzdítanak és élesztgetik a fátylát. Most olyan idő: élünk, hogy az öreg nem mehet el pihenni a jól megérdemelt nyugalomba, mert nehezen talál utódot, akinek átadhatja helyét. Azok az öreg tanárok, tanítók, írók, újságírók, művészek, papok, orvosok, ügyvédek és politikusok, akik ma az erdélyi közéletben szerepelnek, talán szívesen vonulnának vissza a munkától, mert az évek sulyát maguk is érzik, de a kötelesség visszatartja őket. Nekik itt hivatásuk van: nevelni, jó utra vezetni a felnövekvő ifjúságot, szóban, írásban, cselekedetben óvni a tévedésektől, botlásoktól, az emberiségétől való eltávolodástól. Valami különös és titokzatos csoda folytán az erdélyi öregek lelkébe fiatal szellem költözött, ifjui lendülettel tudnak harcolni, friss céltűzéseket mutatni. Az öreg fiatalokat már ismerjük és tiszteljük, a fiatal öregek csak most jelentkeznek, Somlyai László a husz éves drámáiról vasmunkás is közülük való. Szeretnők hinni, hogy jó és hivatott kezek veszik át az örökséget.

Biztosra vehető, hogy „A barát”-nak sikere lesz és Somlyai László új szindarabokat és regényeket is fog írni. Kell is, hogy írjon, mert Erdélyben magyar szellemi reneszánsz indult el, amellyel számolni kell.

Somlyai László, aki nappal hat lei órábert dolgozik és éjjel drámát ír, felvételre jelentkezett a harcoló sorokba. Az öreg fiatalok szívesen fogadják a fiatal öreget. Van itt munka

Nem hozott szerencsét a három szegény herceg dollármilliomos házassága

Lausanneból jelentik: Néhány nappal eelőtt egy lausannei szanatóriumban meghalt Russadana Mdivani hercegnő, a híres Mdivani-hercegek nővére. A Mdivani-hercegekről egyidőben az egész világ beszélt. Az emigráns orosz hercegek házasságaik révén tették ismertté nevüket. Volt egy idő Amerikában, amikor a daliás megjelenésű, vagyontalan, de előkelő orosz emigránsokhoz szívesen mentek feleségül a cimenküllői, de annál gazdagabb dollármilliomos kisasszonyok.

A három Mdivani-fivér ügyesen kihasználta ezt a konjunkturát és mindnyájan kiünő házasságot kötöttek.

A Mdivani hercegi család csillaga azonban hamar leáldozott. A daliás megjelenésű hercegeket, akiknek házassági és vallási hírei gyakran foglalkoztatták a lapokat, üldözte a végzet.

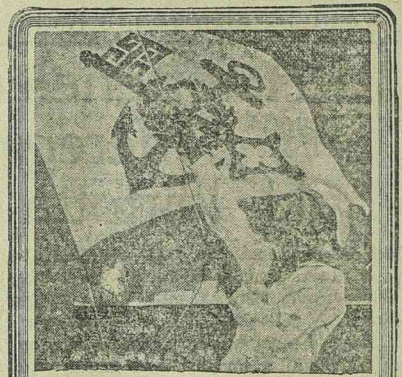
A Mdivani hercegek édesapja tábornok volt a cári Oroszországban és hosszú időn át a cár első hadseregében volt. Öt évvel eelőtt

az idős tábornok meghalt Párisban és mint-ha az ő halála nyitotta volna meg a Mdivani hercegek tragédiájának sorozatát.

Két évvel később Sergej Mdivani herceget halálos szerencsétlenség érte. Sergej Mdivani herceg is többször nősült és mindegyik felesége dusszagad amerikai nő volt. A herceg végül is pólószerecsétlenség áldozata lett. Floridában pólmérkőzés közben

leesett lováról és a helyszínen harmadik felesége, Louise van Alen asszony karjai között meghalt.

A tragikus sorsu Sergej Mdivani herceg népszerűségét jóval felülmúlta fivére, Alexis herceg, akinek második felesége a Woolworth-vagyon örökösője volt. Erről a házasságról sokat beszéltek. A Woolworth-örököső szerelmi

5 Lloyd Középtengeri utazás

1939 február 14-től június 12-ig
Északarkai nyári és őszi utazások

LLOYD-EXPRESS utazások Északamerikába a „Bremen”, „Columbus” és „Európa” német óriás-gőzöskökkel. Tanulmányi és társasutazások a New-York-i világkiállításra. Változatos programmal utazások egész éven át.

Felvilágosítás és prospektusok:

Norddeutscher Lloyd Bremen
União de Viação e Comércio S. A. R.
Agenția Timșoara IV Strada Ion
Bratianu 39 — Telefon: 28-25.

és tennivaló bőségesen annak, aki dolgozni akar. Lehet, hogy sokáig még hat lei órábert sem fog kapni, mert pazar gazdaságunkban is szegények vagyunk. De aki hinni tud, annak a hit több a legmagasabb órábertnél is. Az öregek tudnak hinni. Reméljük, a fiatalok is...

házasságot kötött a herceggel, akivel néhány éven át boldog házasságot élt, de később a házastársak elhidegültek egymástól és már válásra gondoltak, amikor egy tragikus szerencsétlenség megoldotta a problémát:

Alexis Mdivani herceg autószerencsétlenség áldozata lett.

Pontosan nyolc hónappal fivére halála után vesztette életét a 28 éves Alexis Mdivani herceg. Spanyolországba utazott egy hölgy tartságában és a francia határ közelében,

Katalóniában autószerencsétlenség érte.

Az autót fának vezette és a helyszínen meghalt.

Felesége, a Woolworth-áruházak tulajdonosa nem sokkal férje halála után férjhez ment Haugwitz Rewentlow grófhoz. De a fiatalasszony második házassága is szerencsétlen volt és családi bonyodalmai, a gyermekért folytatott harcai legutóbb is sűrűn foglalkoztatták a világsajtót.

A két Mdivani fivér tragédiája okozta most Russadana hercegnő halálát. A szerencsétlen hercegnő, aki egy spanyol festő, Jose Sert felesége lett,

szívbajt kapott, amikor Alexis herceg tragédiájáról értesült.

Egyéb családi tragédiák csak még súlyosították egészségi állapotát és a szerencsétlen sorsu hercegnő fiatalon, harminc éves korában most meghalt szívbaja következtében egy lausannei szanatóriumban.

Súlyos baleset érte egy ízben a harmadik Mdivani fivért, Dávidot is, őt azonban sikerült megmenteni az életnek.

A tragikus sorsu Russadana hercegnő halálalás ágyánál tartózkodott az ötödik Mdivani testvér, Nina Mdivani hercegnő, Deannys Conar Doyle felesége.

A kereszténység, a család és a fegyelem eszméje az új román államban

Vannak beszédek, amelyeknek időszerűsége nem tart tovább 24 óránál, viszont vannak olyan beszédek is, amelyeknek sokáig széles körben visszhangjuk van. Armand Calinescu belügyminiszter rádióbeszéde a második csoportba sorolható. A belügyminiszter nem sorolt fel esz-

Armand Calinescu belügyminiszter.

méket, amint az a multban szokásos volt. Az egész beszédből kitűnik az a vágy és tántorítanatlanság, hogy az országot előre vigye, fejlessze. Az új állam a hagyományokon haladva új életerőt önt a nemzetbe és az országba. Melyek azok az elvek, amelyek az új állam felépül? A beszéd folyamán Calinescu belügyminiszter hangsúlyozta a család, mint a társadalom sejtjének fontosságát.

„Az egyén egyedül nem képes fenntartani magát — mondotta a belügyminiszter. Energiát képvisel. Az egyént mint társadalmi elemet kell felfognunk, amely a család legfontosabb tényezője. A családi élet támogatása közös cél.”

A család megerősítése nemzeti szükségesség. Ennek a legnagyobb mértékben tudatában van a jelenlegi kormány is. A család megerősítése az állam megerősödését is jelenti. A továbbiak során Armand Calinescu kijelentette, hogy a Nemzeti Ujjászűlés Arcvonal a keresztény hiten alapszik.

„Mivel ez szellemi mozgalom, — jelentette ki a miniszter — az életnek új erkölcsi értéket kölcsönöz. A vallásos érzések, az erények értékelése, mind olyan elemek, amelyeknek át kell hatniuk a „holnap polgárának” felfogását és életét.”

Ugy a családnak, mint társadalmi sejtnek, mint a keresztény eszmének a megbecsülése, az új államban erős támaszt talál a fegyelemben. Ennek a fegyelemnek feltétel nélkül alá kell vetnie magát mindenkinek. Alá kell vetnie magát mindenkinek a nemzeti és a monarchia eszméjének.

A horvát nép megindítja a harcot önrendelkezési jogáért

Belgrádból jelentik: A horvát parasztpárt és a független szabadelvű párt képviselői vasárnap Macek elnökletével újást tartottak. Határozati javaslatukban kiemelték

a népek önrendelkezési jogát

és a horvát népek azt a jogát, hogy egyedül legyen úr a maga területén. A javaslat leszögezi, hogy a horvát nép 20 éven át harcolt, hogy megvalósítsa ezt a jogát. A horvát nép nem tűrheti, hogy elvegyék tőle jogát a saját sorsáról való döntésére vonat-

kozólag

A horvát népképviselők felhívást intéztek az állam minden tényezőjéhez, a külföldi államokhoz és a nagyhatalmakhoz, hogy a horvát kérdést a népek önrendelkezési joga alapján oldják meg és vessenek véget a jelenlegi tarthatatlan és veszedelmes helyzetnek.

A horvátok egyébként leszögezik egyetértésüket a szerb néppel, amely nem felelős a most uralkodó irányzatért.

SLOAN'S

LINIMENT

FELEDMULHATATLAN gyógyszer

REUMA

IZOMFAJDALMAK

ZSABA ÉS KÖSZVÉNY ellen

„A határokról nem lehet vitázni, azokért harcolni kell”

Francia miniszter beszéde a köztársaság területének sérthetlenségéről Olaszország változatlanul kilart a Róma—Berlin tengely mellett

Rómából jelentik: Az olasz—angol viszony még mindig fő témáját képezi a római sajtónak és a lapok Chamberlain távozása után is bőségesen foglalkoznak a külpolitikai helyzettel.

Az Informatione Diplomatica, a külügyminisztérium hivatalos lapja a Mussolini—Chamberlain találkozás eredményét a következőkben foglalja össze:

1. Az olasz—angol kapcsolatok körül semmiféle megbeszélésre nem volt szükség, mert azoknak minden részlete a múlt év november 16-án életbelépett angol—olasz egyezményben is le van szövegezve.

2. Az általános érdekű kérdések megvizsgálása során a brit miniszterelnök az angol—francia viszony bensőségéről beszélt, míg Mussolini kijelentette, hogy

A Róma—berlin tengely marad továbbra is az olasz politika alapja.

3. A spanyol kérdésben a Duce kijelentette, hogy az utolsó olasz légiókat csak akkor fogják visszavonni, ha a köztársaságiak is elköltözik az idegen segítséget és ha Franco tábornokot, mint hadviselőt félt elismerik. Ha a jövőben a barcelonai kormány javára nagyobb mértékű beavatkozás történne, Olaszország visszanyeri akciószabadságát.

4. Ami a francia—olasz viszonyt illeti, a két országot szakadék választja el

a spanyol probléma miatt és ezért a helyzetben változás csak a spanyol polgárháború befejezése után várható. Mindaddig nem lehet szó döntőbíráskodásról, közvetítésről, három vagy négyhatalmi konferenciáról.

5. Futólag érintették a zsidó menekültek letelepítésének kérdését és a fegyverkezés korlátozásáról is szó esett, de ennek lehetősége rendkívül távol van.

6. Az európai béke fenntartása iránt mindkét fél szilárd készségét bejelentette.

Római felelős körökben kijelentik, hogy a találkozás után semmiféle pesszimizmusnak, vagy optimizmusnak helye nincs. Békében kell hagyni mindazokat az államférfiakat, akik Európa jövőjét tartják kezükben, hogy nyugodtan dolgozhassanak.

Szemben az olasz merov felfogással, Franciaországban hasonlóképpen az elhatározott és szilárd álláspont domborodik ki. Ez vasárnap is kitűnt, amikor Lamoreux közmunikaügyi miniszter, aki most tért vissza hosszabb afrikai útból Vickyben nagyobb beszédet mondott.

— Beutaztam egész Északafrikát — mondotta

a miniszter — és személyes tapasztalataim alapján büszkén állapíthatom meg, hogy

mindenütt őszinte lelkesedéssel ragaszkodnak Franciaországhoz,

amelyet igazi hazájuknak tartanak. A hűségnek ez a megnyilvánulása bizonyítja a legjobban, hogy Tunisz érzésben és lelki adottságban mindig francia marad.

— Az olasz követelések elérték, — folytatta, — hogy Tunisz lakossága a maga teljességében, a bennszülöttek éppen úgy, mint a többi polgárok kifejezték törhetetlen ragaszkodásukat Franciaországhoz.

Még a Tuniszban lakó olaszok is a status quo fenntartása mellett kardoskodnak.

— Olaszországnak tudomásul kell vennie — fejezte be szavait a miniszter, — hogy sem erőszakkal, sem fortélyal nem lehet francia területek eltalajdonítani.

Egy talpalatnyi területet sem adunk. Ugyanazt ismételhetem, amit Mussolini mondott:

„Határokról nem lehet vitázni, azokért harcolni kell”.

Franciaország is készen áll, hogy harcoljon mindenki ellen, aki francia földet akar elbitorolni.

A Reuter-ügynökség jelenti Rómából: Jól informált helyen úgy tudják, hogy az Informatione Diplomatica című lapban megjelent cikk maga Mussolini írta és ebben

szigorú figyelmeztetés rejlik Franciaország számára

arra az esetre, ha a francia kormány az utolsó pillanatban segítséget nyújtana a barcelonai kormánynak. Ha ez bekövetkeznék, úgy Olaszország kényserülve lenne arra, hogy Franco tábornoknak újabb csapatokat küldjön és felmondja a benemavatkozási egyezményt, amely — véleménye szerint — teljesen céltalan volt.

A francia lapok véleménye a római angol—olasz tárgyalásokról az alábbiakban tűnik ki: A Petit Parisien azt állítja, hogy Olaszország Spanyolországban elfoglalt helyzetét úgy tekint, mint a váltópénzt, amely arra szolgál, hogy Franciaországot kényszerítse engedmények megadására. Ezek a követelések volnának: előnyök a Vörös-tengeren, a suezai csatornában, az Addis-Abeba—Djibuti vasútvonalon és szabad forgalom a djibuti kikötőben.

Az Epoque szerint, ha a spanyol polgárháru befejeződött,

Franciaország szemben találja magát az olasz követelésekkel.

Eppen ezért a veszélyeztetett frontokon már most meg kell tenni a védelmi intézkedéseket.

LONDONBAN NEM TEKINTIK NEGATIVNAK A RÓMAI TÁRGYALÁSOKAT

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök szerdán tájékoztatja miniszter-társait római utazásának eredményeiről. Halifax lord angol külügyminiszter előreláthatólag kedden érkezik meg az angol fővárosba. A Press Association parlamenti levelezője hangsúlyozza, hogy angol kormánykörök nem tekintik negativnak a római utazás eredményét, mert a megbeszélések során minden tekintetben tisztázták mindkét fél álláspontját, ami nagyleltőségű az ezután következő tárgyalások szempontjából.

S C A L A

O L Y M P I A

MÉG 2 NAPIG

délután 3, 5, 7 és 9.30,

I. rész: A NÉPEK ÜNNEPE. — Ezt a gigantikus filmalkotást minden embernek kötelessége megnézni. — Kedvezményes- és szabadjegyek érvénytelenek. — Tekintettel a rendkívüli érdeklődésre, kérjük a vidékieket, hogy érkezésüket telefonon jelentsék. — Egész nap jegy-elővétel. — Telefon: 2379. Kedden és szerdán utoljára!

A családi élet kedélyességét tönkre teszi a világkrízis

Hölgyek panasza az urak ellen

Kedves Szerkesztő Ur,
ugy-e, csak közérdekű kérdésben szokás és illik Önnek levelet írni. A tünet azonban, melyről írni akarok, oly általános, hogy ha nem is súlyosabb, mint a jelenlegi könnyű influenza, lehet, sőt kell is vele foglalkozni.

Általános

súlyos női panasz-áradatról

van szó, amit csak az nem hall meg, aki befogja a fülét. Barátnőim, öltök meg nem szokott egyöntetűséggel sirják el kivétel nélkül, a legkülönbözőbb variációkban ezt a vádat:

— A férjem nem törődik velem.

— A vőlegényem hetek óta egyetlen estét sem hajlandó nyugodtan velem tölteni.

— A fiu napok óta nem telefonál . . .

És ez, kérem, nem baráti köröm elszigetelt jelensége. Panaszodik a takarítónő is, akinek a férje egy idő óta minden estéjét kocsmában tölti és az előkelő belvárosi ruhaszalon próbafülkéjéből arisztokratikusan mély, férfias csengésű hangon szólal meg az új estélyi-ruháját próbáló dáma ajkán ugyanez a téma:

— Akármilyen kivágást csinálhat az idén, kedvesem. A férjem ugye fogja észrevenni,

számba most csak a politika érdekes.

Hát igen, ez a bűvös szó. A vetélytárs, akivel nem tudunk versenyezni. A politika, ille'gleg, ahogy ma nevezni szokták: „a világtörténelmi pillanat.” Idézhetek néhány „esetet”, ahogy orvosi műveken szokás? A forrásművek

barátnői vallomások,

de biz'Isten hitellesek.

Az egyik ugynevezett „elkényesztetett urileány” nemrég beteg volt. Egy hétig feküdt. Ezalatt sem sportpartnerei, sem kollégái közül senki sem tartotta fontosnak, hogy

egy telefonhívás, vagy egy csokor ibolya erejéig érdeklődjék

hogyléte felől. A kislány csak feküdt a 38 fokos lázával, ijedten és sértődötten és szedte az aszpirint.

— Amikor meggyógyultam — panaszolta nekem — és pár finom célzással értésükre adtam, hogy aljas kutyáknak minősítem őket, kollektive hangos hahotára fakadtak és közölték velem, hogy *az én influenzám igazán nem esemény „a mai világban”;* elmondták, hogy Kinában mil. lők éheznek és Madridot emlegették, hogy közelebbi témát ne is említsek. Egyik kollégám felrajzolta az influenzát, mint népbetegséget, egy szociografiai grafikonba. Képzelheted, mekkora volt. Ezeknek nagyzási mániájuk lett, amiért ilyen mozgalmakban születtek. Nem lehet kibírni velük!

Egy férjes, 25 éves barátnőm esete:

— Férjem alig áll szóba velem. Ha hazajön, ujságba temetkezik, ha beszélgetni akarok, leint, a következő szöveggel: „Hagyj békén, édes fiam, ezekkel

az asszonyi csacsiságokkal!

A világ tótágast áll és én azon törjem a fejemet, hogy mi történik a te lelkedben, mikor egyedül vagy?”

— Ha megpróbálok vele ugynevezett komoly dolgról beszélni, dühbe jön és közli velem, hogy ne is fogjak bele, ugy sem értek semmihez és csak idegesítem. Ha meg akarom csókolni, megszegyenit, mondván: nem érti, hogyan járhat ilyesmin az eszem. Ha meggyanusítom, hogy más nő érdekli, ugy letorkol, hogy komolyan arcomba szalad a vér. És a refrén: hogy lehet manapság ilyesmivel törődni? Nem ségvenlem magam ilyen világtörténelmi időkben?

Egyik barátnőm három éve menyasszony. Jó, ő nem sürgét semmit. De mégis csak tulás, hogy a fiu egyetlen nyugodt estét sem akar vele tölteni. Kérdésére, hogy tán meguntá és szakítani akar, a fiu óriási szemeket mereszt és

nem érti, hogy a mai időkben ilyen csekélységeknek fennakad!

Eszeágában sincs szakítani, de igazán lehetne annyit megértés a lányba, hogy ilyen világtörténelmi pillanatokban nem ilhet állandóan a szoknyája mellett. Kérdésére, hogy hát mit tesz a világtörténelmen

érdekében a menyasszonyától elvont estéken, az ifju nyilvánvalóan jóhiszemű, de kitérő és laza válaszokat ad. Ujságot olvas, mondja, barátaival tanácskozik, tájékozódni igyekszik . . .

Számtalan esetet sorolhatnék fel saját kis körömben, régi barátságokat, amik megszakadtak és női életeteket temettek maguk alá, házasságokat, amik elvesztik belső tartalmukat. Nem a világtörténelem miatt, amely ugyan magábanvéve is elég bonyodalmat okoz, hanem az urak különös pszichóziája miatt, mely nevésségesen értéktelenné, sőt egyenesen szégyelni valónak tüntet fel szemükben minden pillanatot, amit nem szentelnek a „világtörténelmi pillanatra!” való foglalkozásnak!

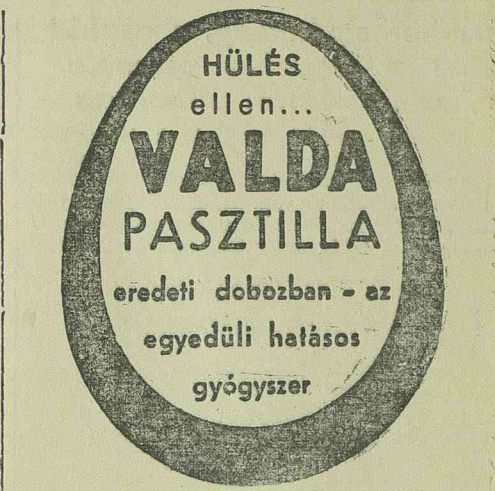
Hogy ez a nagy szorgalom és buzgóság

mennyit használ

a világtörténelemnek, ezt egyelőre még nem tudjuk megállapítani. De, hogy

mennyit árt

a családi élet kedélyességének, ezáltal számtalan fontos iparág, a társasági életnek s itt már közvetlenül a szabó, fodrász és szórakoztató iparnak s hogy mennyi kárt tesz a női munkaerők lelki életében s ezáltal munkaképességében, ezt már most is

láthatjuk.

Hogy lehet-e mindezen segíteni, nem tudom. De, hogy a baj felismerése, tudatossá tétele semmi esetre sem árthat, ezt megtanultam az ideggyógyásztól, akihez úgy kerültem el, mint ennek a ténynek egyik áldozata.

Maradtam kiváló tisztelettel

Egy asszony, aki nem szereti, ha kinevetik.

Grover angol mérnök, aki repülőgépen ment Oroszországba otthagytott feleségéért

Londonból jelentik: Egész Angliában most Brian Grover 37 éves mérnök áll az érdeklődés központjában, aki — mint ismeretes — rendkívül kalandos körülmények között hozta el feleségét Szovjetországból. Grover szabadulásától a GPU börtönéből és a lengyel határra való megérkezéséről már írtunk, azóta a mérnök fiatal feleségével együtt már megérkezett Londonba és most a Daily Expressben mondja el érdekes élményeit.

— Már nem bírtam tovább feleségem nélkül. Elhatároztam, hogy a Szovjetunióba repülök és megkérem a hatóságokat, engedjék meg, hogy együttélhessünk, akár Londonban, akár Moszkvában.

— Maga a repülés több izgalmat okozott, mint gondoltam. Én magam nem nagyon törtem a fejem, hogyan érek Oroszországba, egyszerűen elhatároztam, hogy utrakelek és

repültem addig, amíg tartott az olajból és a napvilágból.

Mikor az olajom elfogyott és a nap lement, leszálltam egy mezőn, egy erdő közelében. A parasztk körülvették a repülőgépet és kérték, hogy vigyem fel őket egy kis körrepülésre. Én azonban azt mondtam nekik, jobb lesz, ha a rendőrséget hívják.

— Nincs se vizumom, se beutazási engedélyem, — jelentettem ki.

— A rendőrség, kissé zavartan a különös esemény miatt, bekísért Moszkvába. Ott jöttem csak rá, hogy a határ átlépése engedély nélkül nagyon komoly büncselekmény.

Órákon át faggattak, de testi kinzást nem alkalmaztak.

Módszerük sokkal ravaszabb volt. A kérdések furfangos hálóját szőtték körém. Olyan gondosan és ügyesen kérdeztettek, hogy tudtam, könnyen megfognak, ha nem mondom meg az igazat. Három héti faggattak napról napra.

— Később megtudtam, hogy ugyanakkor ugyanazokat a kérdéseket adták fel feleségemnek. Ő is csak az igazat mondta, feleleteink tehát megegyeztek. Így bizonyítottuk be kölcsönösen ártatlanságunkat.

— A szovjethatóságok az ellenem emelt vádat „határsértésből” a nemzetközi légügyi szabályzatok megsértésére nyihitték.

— Nagy kegyben részesültem, amennyiben megengedték, hogy a börtönben meglátogasson a moszkvai angol követség második titkára. Nemsokára tárgyalásra került ügyem. Vagy

százfőnyi hallgatóság előtt hirdették ki az ítéletet.

Hatvan font pénzbüntetésre és repülőgépmelkobozására ítélték.

A használt gépet 170 fontért vettem.

— Január 3-án egy ór felébresztett és azt mondta, hogy gyorsan öltözzem fel, mert Beria belügyi népbiztos akar látni. Be kell vallanom, egy kissé megijedtem. Beria sohasem szokott külföldi foglyot magához hivatni tárgyalás után.

— Üljön le — mondta, mikor az ór bevezetett a szobájába. Magas, sötéthajú ember, orosz bluz, bricsesz nadrág és csizma volt rajta. — Alaposan megvizsgáltuk az ügyét. Ismét kikérdeztük a feleségét. Ugy látszik, mind a ketten rendes, becsületes emberek. Haza akarja vinni a feleségét, mi?

— Ezért jöttem, népbiztos — mondtam egyszerűen.

— Rendben van, nem állítok akadályt az utjukba.

— Boldogabban léptem ki a börtönből, mint sok más fogoly — az volt egyetlen gondolatom, hogy azonnal találkozhassam Ileanával. A rendőrfőnökségen megkaptam címét, de a cédulát, amelyre fel volt írva, a nagy izgalmamban elvesztettem. De megtaláltam a házat. Ismertem jól a várost — negyvenöt percnyire van Moszkvától. Az ablak világos volt. Ott álltam a hóban és kopogtattam a kapun.

— Ileana jött kaput nyitni.

Igy találkoztam feleségemmel öt év után.

Nem volt szükség magyarázatra. Együtt mentünk Moszkvába.

— Elmondottam neki börtönben töltött hét hetem történetét. Még csak nem is hallott arról, hogy Oroszországba repültem.

— Számomra az egész dologban nincs semmi szenzáció. Egyszerűen elhatároztam, hogy a világon semmi nem választhat el a feleségemtől.

— Az első lépés az volt, hogy otthagytam állásomat. A második, hogy Stockholmba repültem, be kell vallanom, az egyetlen dolog, ami bántott, hogy oly udvariatlanul ott kellett hagynom Stockholmban a pilótámat.

— Ezentul nyugodt, normális életet fogunk élni. Ileanának el kellett hagynia országát és családját, de azt hiszem meg fogja szeretni az itteni életet.

Román Háziipari kiállítás Temesvárott

A királyi helytartó és a karánsebesi püspök ünnepélyesen megnyitották a kiállítást

Régi krónikákban olvassuk, hogy a keleti nagyur, a szultán, részére hatalmas sátrat vertek, melynek belsejét teljesen elfődte a sok keleti szőnyeg, úgy, hogy a sátor anyagát nem is lehetett látni. Ilyen régi leírások jutottak eszembe, amikor elmentem a bánásgi és körösvidéki társadalomkutató intézet női osztályának temesvári házi ipari kiállítására. A kulturpalota kiállítási nagytermének és a körülötte lévő termeknek falait a szó szoros értelmében elárasztják a művészinél művészebb kivitelű szőnyegek és kézimunkák. Az alapszín a vörös, a régi százéves szőnyegek elkakult színeitől a sötét bíborig, ebből az alaphoz tompa csillogással tör elő a katrincák, fejdíszek nemes aranyszövése és díszítése. Dr. Secosanné Elena, aki az egész kiállítást kezdeményezte, hatalmas munkát végzett, amikor egy lelkes gárda segítségével összegyűjtötte Lugos, a Marosvölgye, Csákova, Temesvár környékének és a Bisztravölgyének szőnyegait és kézimunkáit. A néző sokszor szinte értetlenül áll a sok kézimunka előtt, nem tudja felfogni, hogy egy-egy parasztasszony, a mezsei munkától kerges keze képes elkészíteni a bemutatott lehelletszerűen finom kézimunkát.

A román népművészetnek szerencséje volt. Akadt egy lelkes női gárda, amely felkarolta, a legértékesebb darabokat gyűjteménybe foglalta, megteremtette a kapcsolatot a falusi nép és a város között, új impulzust adott ennek a művészetnek. Hiszen a házi iparnak van egy örök ellensége, a gyárak olcsó produkciója, amely ma hatalmasabb, mint valaha. Az olcsó crepe de chine mindinkább kezdi kiszorítani a házi szőtteket, mely ugyan elképzelhetetlenül tartós, művészi, szép, de nem „modern” és elkészítése sokszor évek munkáját igényli. Így történik azután meg, hogy a bánásgi háziipar termékeit, főleg a pókhalászterüen finom vászonra aplikált díszítésekkel ellátott bluzokat exportálják és szívesen veszik a nyugati országoktól egészen Skandináviáig, de ugyanakkor a román falvak lakossága a tradicionális népi öltözékről áttér az újszerű, csillogóan fényes, de a néplelektől egészen távol eső műselymruhákra. A lelkes női gárdának, amely igyekszik a népművészetet a pusztulástól és elorsavodástól megmenteni, a következő tagjait sikerült feljegyeznünk: Mezin Paulina, Carabasné Silvia, dr. Popoviciné Mária, Folea Iuliana tanárnő, Brancoviciné profeszorné, Pasula tanárnő és mások. Gyönyörű még boldogult Imbroane Sofia és a lugosi női tanítónőképző gyűjteménye.

A kiállított szőnyegek legnagyobb része sok évtizedes multra tekinthet vissza. Megállapíthatóan a legrégebbi a Materi Tódor sárafalvai jegyző tulajdonát képező kétszáz éves szőnyeg, de már igen sok példány tekinthet vissza 140—150 éves korra. A perzsa kélimek modorában szőtt szőnyegek legrégebb példányai élénken emlékeztetnek a régebbi perzsa kaukázusi szőnyegek mintáira. A keleti kölcsönhatás bizonyítékként figurális motívumokat nem látni; egyetlen szőnyeg van csak, melyen stíliázalt virágok láthatók.

Külön szenciáját képezik a kiállításnak a fejdíszek. A legrégebb darabok gyapjuból készültek, később a gyapjuszövésbe már selyemfonalak vegyültek, nyolevan évvel ezelőtt tűntek fel az arany és ezüstszálak, majd az egész fejdísz arany és ezüstfonalból készül oly finom mintákkal, hogy a legszebb modern aranylamé és beleszédülhet az irigységtől. Sajnos, fejdíszeket ma már nem készítenek, előállításuk túlnehéz és főleg túldrága.

Az arannyal és ezüsttel kivarrott katrincák, vagy fémfonalból szőtt katrincák szabad tért engednek a fantáziának. Itt már az eredeti román rombuszon alapuló ornamentumon kívül látni virágokat, leveleket, az egyenes vonalat sokszor váltja fel a kecses vonalú inda, levél és virágalak.

Külön fejezetet képeznek a házivászonból készült és kivarrott bluzok, a kenderből készült törülközők és asztalterítők sokfélesége. Nagyon szép néhány festett kenderből készült és arannyal kivarrott misemondó ruha is.

Illékélyes részről most kísérletek történnek a

népművészetnek a modernebb technikai eljárásokkal való tökéletesítésére. A kiállításon működésben látható a régi szövészek, amellyel csak keskeny darabokat lehetett szőni, a társadalomkutató intézet most igyekszik bevezetni a szélesebb, úgynevezett perzsa szövészeket, amely szélesebb szövést tesz lehetővé.

A román néprajzi kiállítás sikere előreláthatólag serkentően fog hatni azokra is, akik a magyar népművészet ápolását tűzték ki céljukul. Ahogyan művészeti kölcsönhatás volt és lesz mindig az egymás mellett élő népek házi ipara között, úgy a román népművészet fejlődése feltétlenül kedvezően fog kihatni a bánásgi magyar népművészetre is, amelynek művelésére a téli hónapok bő alkalmát nyújtanak a magyar nép lányainak és asszonyainak.

Dr. B.

Vasárnap délben félkettőkor ment végbe a román háziipari kiállítás ünnepélyes megnyitása. Mar-

ta Alexandru dr. királyi helytartót, aki Lazarescu Vasile dr. karánsebesi püspök és számos előkelő személyiség kíséretében érkezett, a rendezőség és a jelen volt közönség nagy lelkesedéssel fogadta. Sora Milente és Golumba Traian lelkészek istentiszteletet tartottak, majd Sora Milente Isten áldását kérte a kiállításra. Lazarescu Vasile dr. püspök a háziipari kiállítás jelentőségéről beszélt. Utalt arra, hogy már évek előtt felhívta a román nők figyelmét a falvak házi iparára és örömet fejezte ki azon, hogy szavait megsziveltették.

Teodorescu Vasile műgyógyászati rektor, a Bánásgi és Körösvidéki Szociológiai Egyesület elnöke kifejtette azután, hogy a kiállítás az egyesület női osztályának fáradozása által jött létre. Köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a kiállítás anyagának összehordására és rendezésére vállalkoztak.

Dr. Secosan Elena, a kiállítás rendezőségének elnöknője ismertette azután a kiállítás anyagának népművészeti jellegét, kifejtette, hogy céljuk a román háziipar iránt az érdeklődés állandó ébrentartása és a falusi kezek munkájának értékesítése.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó hangsúlyozta a háziipar fontosságát és megígérte, hogy a maga részéről annak emelése és pártolása érdekében mindent elkövet. Azután megnyitottnak jelentette ki a kiállítást. A kormányzó kíséretével együtt megtekintette a kiállítást és elismerésének és elragadtatásának adott kifejezést a látottak fölött.

Közzétették a német-cseh autószerződés-egyezményt

Az autót cseh-szlovák terület marad, de a németek gyakorolják felette az állami fenhatóságot. — Az utakat a csehek ingyen használhatják, de azok felett vagy alatt csak a német kormány engedélyével építhetnek

Berlinből jelentik: A német hivatalos lap legutóbbi száma közli a német-csehszlovák szerződést, amely a Breslau—Brünn—bécsi autószerződés építésére vonatkozik. A szerződés több pontból áll és amint már annak idején jelentettük, rendkívül érdekes precedenst szolgáltat a német autószerződés építésére más államok területén keresztül. Az első pont szerint a csehszlovák kormány egyetért azzal, hogy a német kormány az autószerződés építésével megbízott vállalatát, a Reichsautobahnt bízta meg az említett autót és valamennyi összekötő útja építésével. A csehszlovák kormány kötelezi magát, hogy ellenszolgáltatás nélkül bocsátja rendelkezésére a németeknek az autót építéséhez szükséges területet és pedig az erre vonatkozó kérelmet követő két hónapon belül.

Az átengedett terület része marad a csehszlovák államnak, azonban exterritoriális jogokat kap német kormányzat alatt.

Az állami fenhatóságot, beleértve a bíráskodást is, a német kormány fogja gyakorolni ezen a területen, attól a pillanattól kezdve, amikor az autót megindul a forgalom.

Az autószerződés területe a német vám- és utlevélzónába esik bele.

Az autószerződés minden berendezésével és összekötő útjával együtt a német autótépítővállalat építi meg a maga költségén. Ugyancsak ez

a vállalat fogja karban is tartani az autót. Ezenél a munkálatoknál igénybeveheti a német és csehszlovák vállalatokat, munkaerőt és építőanyagot. A német kormány az autószerződés vezérfelügyelőjét, a csehszlovák kormány pedig a munkügyi minisztert bízta meg azzal, hogy képviselje a két kormány érdekét a fentebbi szerződéssel kapcsolatban. Ugyancsak a német autótak vezérfelügyelője dolgozza ki az autószerződés szakaszait, valamint az általános és részletes terveket. Az ebből eredő összes kérdéseket a két kormány közös egyetértéssel oldja meg. Az autószerződés forgalmának zavartalan lebonyolítása érdekében együttes vám- és utlevélhivatalokat állítanak fel a belépési pontok csehszlovák oldalán. A német utlevélhivatalokat a németek, a csehszlovákokat a cseh-szlovák kormány építi fel. Az autószerződés alul és felüljáróit a német birodalom építi meg a saját költségén, tekintetbevéve a cseh-szlovák kormány kivánságait.

Az autószerződés fölött és alatt bármilyen berendezést; esakis a német autótak vezér felügyelőinek engedélyével lehet építeni.

Az autószerződés forgalmát, valamint felügyeletét és biztonsági szolgálatát a német birodalom irányítja és az autót használatát, valamennyi összekötő útjával együtt ingyen bocsátja a csehszlovák autóforgalom rendelkezésére.

Leltározás alkalmával az összes maradékok és egyes darabok

előkerülnek és pedig: férfi- és női szövetek, fehérnemű- és ruhaselymek, barchendek és flanellek, főleg azonban

több ezer darab ing és pyjama poplin maradék

Mindenek külön asztalokon, 10 napon át 10—40% engedménnyel eladnak.

NÉPÁRUHÁZ J. KOCH Timisoara I., Piața Unirii 13.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Farsangi naptár

Január 21. Magyar bál Lugoson a Dacia szálló gytermében.

Február 2. A temesvári Magyar Nőegylet bálja volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 4. A CAMT táncestélye a sörgyár gytermében.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a lt Ferdinand szállóban.

A tudomány és a társadalom jövője

J. D. Bernal angol egyetemi tanár most megjelent könyve: „A tudomány társadalmi hivatása” igen nagy feltűnést keltett. Az érdekes könyv szerint illuzió az a gondolat, hogy a tudomány teljesen érdektelen és az emberi harcokon felül áll. A tudomány csak akkor maradhat meg és fejlődhet tovább, ha a társadalom értelmesen bánik vele. Bernal professzor azt hirdeti, hogy a tudósok foglalkozzanak politikával, mert különben csak bábok lesznek a társadalmi erők kezében. Azt azonban nem ajánlja, hogy a tudós belépjen valamelyik politikai pártba. A mai társadalmi zűrzavar okát abban látja az angol tudós, hogy a tudomány túlnőtt a jelenlegi társadalmi formákon. A tudomány jövője új társadalom születésétől függ s a mai kavarodás annak jele, hogy ez az új társadalom valóban meg is fog születni. Szép képet rajzol Bernal a jövőről, amikor az új tudomány és az új társadalom harmónikusán együtt fog működni. Azt jósolja, hogy a tengereket, amelyek a földgömb háromnegyed részét borítják, gigászi farmokká fogják átalakítani és ezeken a farmokon ehető tengeri növényeket tenyésztenek. A ruhákat likacsos, plasztikus anyagból fogják készíteni. A házakat aerodinamikus elvek alapján építik, úgy, hogy az ablakokat telenyáron nyitva lehet tartani, anélkül, hogy léguzat keletkezne. A mai nagy dinamokot légúres térben dolgozó apró elektrosztatikus gépekkel helyettesítik. Olyan gépeket szerkesztenek, melyek önmagukat javítják ki, ha valamelyik részük elromlik. Az utakon elektromagnetikus mezők által irányított autók vezetők nélkül is közlekednek, automatikusan kerülnek ki a szembejövő kocsikat. Nem lesz szükség írásra, sem olvasásra, az emberek villamosgépek által fogják közlekedni egymással; ezek közvetlenül fogják fel és továbbítják az elektromos hullámokat, amelyek a gondolkodásnál az agyvelőben keletkeznek. Valószínűnek tartja Bernal professzor azt is, hogy néhány százmillió év múlva, amikor a föld már nagyon hideg lesz, az emberiség a világegyetemnek valamelyik barátságosabb vidékére költözik át...

— **IDŐJÁRÁS:** Szép idő várható, derült éjjellel és tavaszi napsütéssel.

— **Nyolcnapos udvari gyász.** Bucurestiből jelentik: Valdemar dán királyi herceg halála alkalmából a román királyi udvartartásban nyolcnapos gyászt rendeltek el. Az udvari gyász január 14-én kezdődött.

— **Óriási vihar az angol partok mentén.** Londonból jelentik: Az angol partok mellett óriási vihar tombolt. A szél sebessége néha óránként a 130 kilométeres sebességet is elérte. Egy madrhajó elsüllyedt és a matrózok közül sokan a hullámok között lelték halálukat.

1706. január 17-én született Bostonban Franklin Benjámín, amerikai államférfi, író, tudós és feltaláló. Mint államférfinak nagy része volt abban, hogy Észak-Amerika kivívta függetlenségét, megszűnt angol gyarmat lenni és önállóvá lett. Mint író és tudós is igen nagy hasznára volt Amerikának és érdemeket szerzett a mezőgazdaság fejlesztése körül. Számos találmánya közül legjelentékenyebb a villámhárító, amellyel nagy szogálatokat tett az emberiségnek. A villámhárító örökké fenntartja Franklin Benjámín nevét.

1833. január 17-én tüzte ki előadásra a Bánk című drámát Udvarhelyi Miklós kassai színházvezető. Eddig az volt a közhírt, hogy a Bánk bán, Katona Józsefnek ezt az örökség darabját, Kolozsvárott adták először és pedig 1834. augusztus 20-án, amikor Egressy Gábor játszotta a címszerepet. Egy nemrég megtalált régi színlap azonban bizonyítja, hogy Kassán az 1833. január 17-én előadásra kifizetett darabot már 1833. február 15-én hozták színre nagy sikerrel. Pesten a Bánk bán csak 1839-ben került színre

GARANA-WOLFSBERG: 30 cm magas régi hó, új hó nincs. A hó minősége puha, vizezényes. Hőmérséklet plusz 1 fok Celsius. Csekély havazás.

— **Két és félmillió font kárt okozott az ausztráliai erdőtüz.** Sidneyből jelentik: Az ausztráliai óriási erdőtüz két és félmillió fontsterling kárt okozott. Hétszáz ezer négyzetkilométer területet pusztított el a tűz. A halottak száma 75, a hajléktalanoké tízezer.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrendhesség, rossz emésztés, gyomorrontás, fel-fúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— **Robu Mihai jászi püspök Temesvárot.** Robu Mihai jászi katolikus püspök Rómában járt és megjelent a pápa előtt a három évenként szokásos püspöki jelentéssel céljából. A püspök Rómából visszajövet Temesvárot megrögzítette utját és Pacha Ágoston megyéspüspök vendégeként a püspöki palotában szállt meg. Itt ismerősei látogatását fogadta és három napi tartózkodás után ma folytatja utját Jasiba.

— **Gudenus Béla báró megoperálták.** Gudenus Béla báró, volt torontalgádi nagybirtokos, szembaja miatt az egyik temesvári kórházban megoperálták. A műtétet Riesz József dr. végezte és az sikerült.

— **A Magyar Dalárda közgyűlése.** A Temesvári Magyar Dalárda közgyűlését január 29-én délelőtt tizenegy órakor tartják meg a belvárosi Unirii-tér 3. szám alatt lévő Valkay-féle tánciskolában.

— **A közjegyzői kamara új elnöke.** A temesvári közjegyzői kamara vasárnap közgyűlést tartott, amelynek egyetlen pontja a Chiroiu Dimitrie dr. halálával megüresedett elnöki állás betöltése volt. A közgyűlés egyhangulag Morariu Alexandru dr. királyi közjegyző választotta meg elnöknek. Morariu Alexandru dr. régi és közbecsült tagja a temesvári közjegyzői testületnek és általános tiszteletnek örvend.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLATA:

Kedden, január 17-én a szolgálati beosztás a következők:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare utcában levő Jahner R. gyógyszerár.

A III. kerületben a Carol uton levő Mária gyógyszerár.

A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungvári gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajot Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

— **Véget ért a nyulvadászát.** A nyulvadászát január 15-én véget ért és most már az egész ország területén tilos nyulra vadászni. Mostantól kezdve már csak a ragadozókra — a tiltott fajták kivételével — szabad vadászni. A vadkacsák és vadludak vadászata továbbra is tiltott.

— **Hirtelen halál.** Bürger István ötvenöt éves varjasi gazdálkodó a korcsmában borozgatót, amikor hirtelen rosszul lett és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Bürger István szívbeteg volt és halálát szívszélhűdés okozta.

CZELNAI ESZTER

kivándorló hölgyek és urak részére jó megélhetést biztosító tanfolyamot nyit.

Ezenkívül cukrászati és hideg-büffet tanfolyam

Érdeklődni január 16, 17. és 18-án, délelőtt 11-12-ig, délután 5-7 óráig a józsefvárosi plébánia udvarán (Bratianu-ucca 13.) levő Szociális nővérek épületében. — Minden tanfolyamból csak egy lesz megtartva!

— **Halálos gázrobbanás Ploestiben.** Ploestiből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt Ploestiben. Hétfőn, a reggeli órákban, egy munkáscsapat dolgozott a gázvezetéknel. Eddig kiderítetlen körülmények között a gázvezeték-ből kiszivárgó gáz felrobbant és a közelben lévő munkásokat a robbanás ereje a földhöz csapta. Egyik munkás a helyszínen meghalt, kettőt súlyos sérüléssel szállítottak a kórházba. Említésre méltó, hogy a közelmúltban eddig négy gázrobbanás történt Ploestiben.

— **IMRÉDY MAGYAR MINISZTERELNÖK IGAZOLTA ÁRJA SZÁRMAZÁSÁT.** Budapestről jelentik: Imrédy Béla magyar kormányelnök bajai beszédében foglalkozott a személye ellen megindult suttogó gyanúsításokról, amely szerint zsidó vér is folyik az ereiben. Apai és anyai részen sorra vette őseit és úgy a saját maga, mint a felesége dédszüleijéig igazolta a tisztta árja származását.

— **Nyolc vasúti felügyelőt állítanak fel.** Bucurestiből jelentik: A vasúti hálózatot a közlekedésben öt forgalmi felügyelősség hatáskörébe osztják és ugyanannyi karbantartási felügyelősséget is létesítenek. Alfelügyelősségi központ kettő lesz: Nagyváradon, amelyik a kolozsvári és Chisinauban, amelyik a iasi felügyelősség körzetébe tartozik. Felügyelősségeket létesítenek a következő városokban: Bucuresti, Galati, Craiova, Brassó, Vimesvár, Kolozsvár, Iasi, Cernăuți.

Influenza járvány dühög országszerte! Influenzás betegnek Diana sósborszesz bedörzsölés valóságos meggytás.

— **Öt ismeretlen Haydn-szimfóniát fedeztek fel.** Newyorkból jelentik: A közelmúltban fedezték fel Haydn öt ismeretlen szimfóniáját, amelyek a kéziratait egyik londoni múzeum irattárában találták. A newyorki Operában ünnepélyes külsőségek között tartanak egy Haydn-koncertet, amelyen az öt ismeretlen szimfóniát adják elő.

— **Tökéle es műkaucsukot készítenek Németországban.** Berlinből jelentik: Most épült fel a „Duna” műkaucsukgyár, ahol kalciumból és szénből állítják elő a kaucsukot. A német lapok jelentése szerint ez a gyár néhány hét múlva szinte teljes egészében fedezni tudja a német birodalom kaucsukszükségletét.

— **Palesztinai arabok a kerekasztal konferencián.** Beyrutból jelentik: A Palesztinából elmenekült arabok gyűlést tartottak Beyrutban és nyolctagú bizottságot választottak, amely a londoni kerekasztal-konferencián képviselni fogja az arabokat.

— **CSÜTÖRTÖKÖN ÉRKEZIK CIANO JUGOSZLÁVIÁBA.** Belgrádból jelentik: Ciano gróf, olasz külügyminiszter, 19-én, reggel kilenc órakor érkezik Bélnonostorra, ahol ünnepélyesen fogadják. Az olasz külügyminiszter két-három napon vadászaton vesz részt.

— **A temesvári büniügyi nyilvántartó hivatal kimutatója.** A temesvári ügyészség mellett működő büniügyi nyilvántartó hivatal főnöke, Stoian Gheorghe, elkészítette a kimutatást a hivatal elmúlt évi működéséről. Eszerint a hivatalhoz 3827 irat érkezett és ezek elintézését is nyertek. Az erkölcsi bizonyítványok iránti kérések száma 5600 volt, ezenkívül 685 letartóztatott egyenről készítettek újjelnyomatot és 828 büniügyi törzslapot fektettek fel.

(—) **Kedacic Viktor dr. gyászja.** Súlyos csapás érte Kedacic Viktor dr. ügyvédet. Sógornője, Gizella, Kedacic Károly ny. pénzügyigazgató neje, Keve (Kedacic) Róbert v. temesvári dohánybevéltő hivatali főnök anyja, Miskolcon meghalt. Holttestét Temesvárra hozzák és ma délután négy órakor helyezik örök nyugalomra a belvárosi temető Schlauch-kápolnájából. Halálát nagy és előkelő rokonság gyászolja.

(—) **Veress Ernő dr. pápai kamarás.** XI. Pius pápa Veress Ernő dr. kolozsvári római katolikus plébános helyettesét pápai kamarássá nevezte ki. A Szentatyfa kitüntetésére arra mindenképpen érdemes férfiúért. Veress Ernő dr. a lelkeskedésen kívül irodalommal is foglalkozik és tíz esztendőn keresztül szerkesztette az Erdélyi Tudósító című magas színvonalú folyóiratot. Jelenleg az Erdélyi Iskola szerkesztője. Ezenkívül számos vallásos és ifjúsági munkát is írt, amelyek közül néhány már több kiadást is ért. A múlt esztendőben Veress Ernő dr. Temesvárot is jart és itt igen értékes vallásos konferenciabezédeket tartott.

(—) **Az egyesületek vezetőségében történő változásokat a törvényszéknél kell bejelenteni.** A jogi személyiségekre vonatkozó törvény 93. szakasza értelmében az elismert egyesületek kötelesek az illetékes törvényszéknél bejelenteni a vezetőségben történt változásokat. Az új év alkalmával számos egyesületnél megváltozott a vezetőség és ezt be kell jelenteni. Azokat az egyesületeket, amelyek a bejelentést elmulasztják, 500—10.000 leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

— **FEBRUÁR 1-ÉN KEZDŐDNEK A MAGÁNVIZSGÁK.** *Bucurestiből jelentik:* A középiskolai magánvizsgák, amelyeket az eredeti tervek szerint január 25-ére tűztek ki, újabb intézkedés következtében február elsején kezdődnek.

— **AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK HÚZÁSÁNAK EREDMÉNYE.** Az osztálysorsjáték harmadik osztályán a főbb nyereményeket az alábbi számok tulajdonosai nyerték: 1.000.000 leit nyert a 9024-es számú sorsjegy. 200.000 leit a 84180 és 67307. 100 ezer leit a 89427, 57543, 65298, 95711 és 93172 számú sorsjegy. Valamennyi 2-es végződésű sorsjegy 912 leit nyert. Melléksorsjegy: 1.000.000 leit nyertek a következő számok: 173102, 810070, 748428, 33533, míg 100 ezer leit az alábbi számokat húzták ki: 610786, 381514, 558919, 433245, 298486, 582740, 752490 és 281843. A 00 és 11-es számokkal végződő sorsjegyek után 228 leit fizetnek ki.

— **ZÜRICH TÖZSZEZÁRLAT:** Páris: 11.67 és fél. London: 20.70. New-York: 442.68. Brüsszel: 74.84. Amszterdam: 240.60. Berlin: 177.55. Milánó: 23.30. Varsó: 83.60. Prága: 15.14. Szófia: 540. Belgrád: 10. Bucuresti: 321.

— **Új rendelkezések az élelmiszerüzletek zárójára.** Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium rendelete értelmében azokat az élelmiszerüzleteket, ahol meleg ételket is készítenek, a vegyes élelmiszerüzletek közé sorozzák és ezek déli szünete fél kettőtől fél négyig tart, este pedig nyolc órakor kötelesek zárni. Vasárnap és ünnepnap ezek az üzletek zárva tartanak.

(—) **A patenta fixa alá eső kereskedők figyelmébe.** A temesvári Kereskedők Egyesülete felhívja kereskedő tagjainak figyelmét, hogy azok, akiknek az 1937—1938, vagy 1938—1939. pénzügyi évre szóló hároméves patenta fixa beosztásuk lejárt, okvetlenül terjesszék be január hónap végéig az illetékes kerületi ellenőri hivatalhoz adóvallomásukat, mert az új adóvallomás beadásának elmulasztása bírságot von maga után és ilyen esetben az évi adó negyedrésze büntetés címén fizetendő.

— **Nemzeti spanyol-törvényszék elé állítják a sansebas iani angol konzult.** Londonból jelentik: Golding volt sansebas iani angol konzult rövidesen a nemzeti spanyol-törvényszék elé állítják. Eljárás indult azonban a felesége és egy Lagardia nevű nő ellen is, aki a sansebastiani angol konzulátuson, mint titkárnő működött.

Csak a szerb ellenzék vett részt a szkupstina ülésén

Belgrádból jelentik: Vasárnap az egyesült ellenzék szerb csoportja ülést tartott. A belgrádi ellenzéki csoport már előzetesen megállapodott a horvát ellenzéki csoporttal, hogy a szerb ellenzékiek a horvát képviselőktől eltérően, részt fognak venni a ma megnyílt új parlamenti ülésen. Igy 21 ellenzéki képviselő vesz részt az új szkupstina munkájában.

Hétfőn délelőtt kilenc órakor nyílt meg a képviselőház első ülése. Nagy feltűnést keltett a megnyitó ülésen, hogy a demokratikus ellenzék 21 tagja, közülük Zsifkovics tábornok, a volt diktátor is, megjelent. A megnyitás után a képviselőház kedd reggelre elnapolta magát.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Iovi Olimpia két hetes, Szarvas Juliánna négy hónapos, Iancu Dumitru ötvenhat éves napszámos, Lutche Margit született Willwerth kilencvenkét éves, Katz Sándor két hónapos, Eder Péter nyolcvan-négy éves állami nyugdíjas.

— **NEM OSZLATJÁK FEL A NÉMET PROPAGANDA MINISZTERIUMOT.** *Berlinből jelentik:* A DNE cáfolja, hogy a német propagandaügyi minisztériumot feloszlatták volna.

(—) **A temesvári ítéletábla elutasította Izvoreanu Iancu fellebbezését.** Megírtuk, hogy a Bácsáuban egy millió leit bírsággal sújtott Izvoreanu-testvérek egyikét, Izvoreanu Iancut, a temesvári törvényszék is elítélte. Izvoreanu Iancu az elmúlt év nyarán Olaszországba akart utazni, de mivel a Nemzeti Bank nem engedélyezte a szükséges devizákat, ötszáz lírát akart kicsempészni. A zombolyai határvámnál megtalálták nála a ötszáz lírát, amelyet elkoboztak és megindították ellene az eljárást. A törvényszék 2000 leit pénzbüntetésre ítélte, Izvoreanu Iancu védője fellebbezést jelentett be, de az ítéletábla tegnap a fellebbezést elutasította.

— **A KOLozSVÁRI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG ÚJ FŐGONDNOKA.** A kolozsvári evangélikus egyházközség főgondnoki állásába a vasárnapi istentisztelet keretében iktatták be dr. Hintz Györgyöt, aki dr. Péter Béla örökébe lépett. Hintz gyógyszerész neve nem ismeretlen Erdélyben, az egyházért kifejtett munkásságá, nemzetiiségre való tekintet nélkül nagyra értékeli a lutheránus egyház hívei. Hosszú ideig a város vezetésében is tevékeny részt vett, érdeme van a kolozsvári lutheránus templom építése körül is. Sokirányú tehetsége kiaknázásával méltóképpen örökíti meg nevét különböző alkotásai. „Ágnes” címen regényt írt a szabad-akaratról szóló új tanok népszerűsítésére és több pedagógiai rőpiratot is adott ki.

(—) **Ismert nyelvtanárno halála.** Frank Lujza nyelvtanárno 82 éves korában meghalt. Tirolból jött évtizedek előtt Temesvárra, ahol nővére a Notre Dame-zárda apácaja volt. Beszélte németül, franciául, olaszul, angolul és románul, ezenkívül kifűnően zongorázott. Temetése ma, kedden, délután öt órakor lesz a jőzsefvárosi temető halottas házából.

Mozik

M Ű S O R:

KEDD, JANUÁR 17.

APOLLÓ: *Nincs előadás.*
ATLANTIC: *India lángokban és Saratoga* (angol filmek).
CAPITOL: *Barnabe* (francia film).
RIVOLI: *Nagy Péter cár* (oroszi film).
SCALA: *Olimpiász* (német film).

Vigyázat! Jól és olcsón vehető

CAR MEN

cipőárúházban I., Bul. Reg. Ferdinand 4. sz.
a január 18-án kezdődő

maradék vásáron

Női nyári cipők 125 leitől — női divatcipők 295 leitől — női trotteurcipők 275 leitől
férfi cipők 395 leitől

(—) **Nem tartanak nyelvvizsgát a temesvári ügyvédi kamaránál.** A temesvári ügyvédi kamara vezetősége az elmúlt év tavaszán nyelvvizsgák megtartását tervezte, ami ellen a kisebb-ségi ügyvédek tiltakoztak. Az ügyvédi kamara vezetősége azóta más álláspontra helyezkedett és úgy határozott, hogy nem tart nyelvvizsgát. Az indokolás szerint a régi, öreg ügyvédek jogait mindenképpen tiszteletben kell tartani, míg a fiatalabb ügyvédek, akik közül a legtöbb román egyetemet végzett, kitűnően beszélik a román nyelvet és ezért a nyelvvizsga felesleges.

(—) **Szüle ések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermek születését jelentették be: Ladó Eszter, Purdela Adél Sofia, Giurgiu Radu, Schön Tatjana Margit, Stanca Dumitru Aurel.

(—) **Meghalt egy székely legény.** Egy hét előtt az egyik jőzsefvárosi korcsmában táncmulatság volt, amelyen verekedés támadt. Egy rendőr akarta helyreállítani a rendet, de a verekedők a rendőrt is megsebesítették és lövés is esett. A golyó megsebesítette Veres Ferenc 25 éves székely legényt, akit súlyos sérülésével kórházba szállították. Veres Ferenc életét a gondos orvosi kezelés sem tudta megmenteni és a fiatal ember tegnap reggel meghalt.

Nagy viláгаттракció!

Duo Shanghai
a Terminusban

csak 14 napig

(—) **Az év közben megszűnő italmérségi engedélyek.** Az utóbbi időben felmerült a kérdés, hogy milyen eljárás követendő, ha valaki évközben felhagyja italmérségi engedélyének gyakorlását. Ebben az esetben, mint a Kereskedők Egyesülete közli, az italmérségi engedélyt a pénzügyi év végéig fizetni kell, mert a szesz-törvény világosan olyan értelmű rendelkezést tartalmaz, hogy az italmérségi engedéllyel kapcsolatosan fizetendő illeték évi illeték jellegével bír.

— **Tervszerű bombamerények Angliában.** Londonból jelentik: Londonban és Manchesterben a héten több súlyos robbanás történt. Arra gyanakszanak, hogy tervszerű bombamerényekről van szó. Az egyik robbanás London délkeleti részén, egy hatalmas villamos mű közelében történt. Szerecsére itt emberéletben nem esett kár. Mig Manchesterben egymásután több robbanás keletkezett és ezek során egy ember meghalt, ketten súlyosan megsebesültek.

— **Válságban a budapesti Belvárosi Színház.** Budapestről jelentik: A Belvárosi Színház vezetésében nehézségek álltak elő és a Színházművészeti Kamara ennek folytán választmányi ülésen foglalkozott a színház ügyvezetésének átadásával. Valószínűnek látszik, hogy a kamara az átadás megtörténteig Patkós Györgyöt, a Nemzeti Színház volt titkárt, delegálja vezetőnek és mellette Mihályffy Béla és Boray Lajos fogják vezetni az ügyeket. A Belvárosi Színház különben valamennyi tagjának felmondott.

Gyilkosság a moziban

Mindenki, aki már most előfizet, február elsejéig ingyen kapja a lapot

a Déli Hrlap regényének címe, melynek közlését JANUÁR 22-én megjelenő számunkban kezdjük meg

SPORTSEMÉNYEK

Népes mezőny indul Románia nemzetközi asztali teniszbajnokságain

Magyar versenyzők is indulnak. — Január 15-én járt le a nevezési határidő

Az asztali teniszszövetség elnökségének Budapesttel folytatott telefonbeszélgetése alapján a magyar szövetség kijelölte azokat a játékosokat, akiket Románia első ízben kiírt nemzetközi bajnokságaira fog kiküldeni. Ezek a következők: Soós, Házi, Gárdos, Beregi és Sipos Annus. Valamennyien a legelső nemzetközi klasszist képviselik. A jugoszláv szövetség két férfinjátékost jelentett be: Hechsner és Marinot. A csehek végleges nevezése még nem érkezett meg.

A nemzetközi bajnokság férfi és női egyesből, férfi és női párosból és vegyespárosból fog állani.

A Román kupamérkőzésekre vonatkozólag a szövetség figyelmezteti az összes játékosokat a január 15-iki nevezési zárlatra (és nevezési díjakra), továbbá arra, hogy a kupaversenyeken csakis klubegyenruhában jelenhetnek meg a játékosok.

Április 1-én lejár a külföldi edzők tartózkodási engedélye

A főszövetség, mint ismeretes, egyrészt ki mondta, hogy minden romániai, illetve Romániában működő edző ki kell kérje az illetékes szakszövetségek külön működési engedélyét, másrészt elrendelte azt is, hogy a külföldi edzők f. évi április 1-ig el kell hagyják az ország területét.

A labdarúgószövetségtől a rendelkezések alapján összesen 47 edző (36 román és 11 külföldi) kért működési engedélyt, amelyek ügyében a jövő héten fognak dönteni. Működési engedélyt véglegesen csak azok fognak kapni, akik az előírt elméleti és gyakorlati vizsgát a szövetség szakbizottsága előtt leteszik.

Azon rendelkezés hatálytalanítására, hogy a külföldi edzők április elsején el kell hagyják az országot, még nem történt semmi lépés.

SPORT-FOTO-OPT C

A legolcsóbb sportcikkék és azok javítása

A. M. MÜLLEY-nél

Timisoara, I. Strada Solderer 11.

Magyar műkorcsolyázópár sikere Zürichben

Szilassy Nandika és Kertész Ferenc-pár a napokban Zürichben tartott műkorcsolyázó bemutatón hatalmas sikerrel. A 6000 főnyi közönség lelkesen ünnepelte a magyar futókat, akiknek ez volt az első együttes külföldi szereplésük. Szilassy azonkívül magyar táncával, Kertész pedig egyéni futásával is nagy tetszést aratott, de legmeglepőbb kitűnő páros szereplésük volt. Az új pár csak az idén alakult és már 1 hónapos edzés után kiforrott bajnoki műsorral állt a közönség elé. A zürichi lapok a legmelegebben írtak az új párról, mint a magyar párosműkorcsolyázás nagy reményeiről és hangsúlyozták, hogy még sokat várnak tőlük az ideai nagy versenyek során.

Májusban játszik Bucurestiben a Kispeszt. Kispeszt decemberről elmaradt mérkőzéseit a labdarúgószövetség május 3. és 4. napjaira tűzte ki Bucurestibe, mikor is a magyar csapat két mérkőzéssel edzőtársa lesz a jugoszlávok ellen készülődő román válogatottnak. A Jugoszlávia elleni mérkőzés, mint ismeretes, május 7-én lesz Bucurestiben.

Milyen rendszer szerint bonyolítják le a jégkorong világbajnokságokat? A jégkorong világbajnokságra, mint ismeretes, 14 nemzet csapata nevezett be. A világbajnokságok mérkőzéseit január 21-én Brüsszelben, a nemzetközi jégkorongszövetség székhelyén sorsozzák ki. A résztvevő csapatokat négy csoportba osztják, melyek élein a múlt évi világbajnokság első négy helyezettje áll. Mindegyik csoportból 2—2 csapat jut a két csoportos középdöntőbe, ahonnan ismét 2—2 csapat jut a döntőbe. Minden csoportban körmérkőzés lesz, tehát az előző csoportokban elért eredményeket a csapatok nem viszik tovább.

Sporthírek mindenfelől

Julius hónapban rendezik meg a balkáni kerékpárversenyeket. A balkáni kerékpárversenyek sorsa éppen olyan bizonytalan volt, mint a labdarúgó Balkán serlegé. Ezeknek a kerékpárversenyeknek megvalósulása küszöbön áll, amennyiben a bulgár szövetség hajlandónak mutatkozik arra, hogy július hónap 12. és 16-án megrendezze a balkáni kerékpárversenyeket.

Külföld. Az olasz bajnokságban vasárnap a következő mérkőzéseket játszották le: Genova—Bari 8:0, Modena—Novarra 1:1, FC Milan—Luchesse 2:1, Ambrosiana—Livorno 3:1, Liguria—Triestina 2:0, Torino—Juventus 3:2, Bologna—Napoli 6:1, Lazio—AS Roma 2:0.

Jól sikerült ökölvívó versenyt rendezett az UDR. A resicai UDR nagyszabású ökölvívó versenyt rendezett, amelynek főseménye Cheo Morejon néger ökölvívó szereplése volt. Az amatőr mérkőzések a következő eredménnyel végeztek: Dragomir—Róna döntetlen, Indru győz Fiat ellen, Mugurel győz Fülöp ellen, Tóth Géza győz Basch TMAC ellen, Zimmer UDR győz Bercea CFR ellen, Aranyosi UDR—Öisztovich döntetlen. A verseny utolsó számaként Cheo Morejon és Tóth József 6×2 perces bemutatón vívtak.

Auer lesz a válogatott csapat edzője. Fővárosi sportkörökben úgy tudják, hogy a szövetség Auer Ricsit bizza meg a válogatott csapat előkészítésével. Auer kinevezéséhez nagy reményeket fűznek.

Prágában is győzelmet aratott a kanadai „Füst-evők” csapata. Az európai körúton levő kanadai csapat legutóbb a csehszlovák válogatott csapattal ütközött meg a cseh fővárosban, amelyet 3:0 (1:0, 2:0, 0:0) arányban győzött le.

Második helyen végzett Tanasescu a montecarlói teniszversenyen. Tanasescu a kiváló román teniszjátékos a Monte Carlóban lebonyolított versenyeken eljutott a döntőig. A döntőben Borotra volt francia világbajnokkal került össze, amelytől nagy harc után 6:3, 11:9 arányú vereséget szenvedett. Így Tanasescu Borotra mögött a második helyen végzett.

Csehszlovák csapatok nem játszanak Franciaországban. A csehszlovák—francia sportkapcsolatok megcsúszottak lehet tekinteni, amennyiben cseh csapatok nem játszanak Franciaországban. Ez azonban csak Franciaországra vonatkozik, mert ugyanakkor a Kludno együttese a francia gyarmatokon játszott több mérkőzést.

Párisban játszik Bucuresti válogatott labdarúgócsapata. Brezeanu örmagy, a bucurestii kerületi szövetség elnöke tárgyalásokat folytatott a francia szövetséggel egy Páris—Bucuresti városok közötti mérkőzés lejárására vonatkozóan. A tárgyalások eredménnyel végződtek, a napokban várják a francia szövetség választát. A mérkőzés lebonyolítására február 19-én kerül sor. A válogatott csapatnak ezuttal nehezebb feladatot kell megoldania, mint a keleti túra alkalmával.

MIGRENO NERVOSIN

COCOSEL
GASECKI

A FEJ-ÉS FOGFÁJÁST
NÁTHÁLAZT HÜLÉST

KERJEN EREDETI COCOSEL PÓROKAT

Rádió

KEDD, JANUÁR 17.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Országhör-Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: „Mutafian” mandolinzenekar. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Fratii Botez zenekara. 19: Irodalmi krónika. 19.15: Traian Lăscut klarinétosok és S. Seidmann saxofonozik. 19.40: Pia Igy énekel. 20: Jugoszláv-est. 21: Em Bucuta előadása. 21.15: Szalonzene. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.45: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Szórakoztató-lemezek. 23.45 Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána éttrend, 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.10: Lemezek. 13.30: Hírek. 14.30: Rádiózenekar. 15.35: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Zongorahangverseny. 19: Előadás. 19.35: Cigányzene. 20.05: Hírek. 20.10: Hírek orosz és szlovák nyelven. 20.50: Előadás. 21.10: Hangverseny. 22.40: Hírek. 23: Zongorahangverseny. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Jazz-zenekar. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Bécs. 19: Lemezek. 19.20: Hangverseny. 21.10: Tarka est. 23.35: Zongorakettős.

Belgrád. 19.55: Lemezek. 21: Kamarazene. 22: Népdalok. 22.45: Lemezek.

Milánó. 18.15: Táncczene. 22: Operaelőadás. **Strassburg.** 19.20: Dalok és áriák. 20.30: Tarka zene. 21.30: Zenekari hangverseny. **Varsó.** 20: Tarka zene. 22: Hangjáték.

Prága. 19: Német műsor. 20: Zenei variációk. 21: Beszámoló. 21.15: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 21.30: Hírek román nyelven. 21.40: Rövidhullámú adás. 23.40: Hanglemezek. 24: Zenekari hangverseny.

Berlin. 16: Vidám lemezek. 17: Hangverseny. 18.30: Mesék. 19: Szórakoztató zene. 20: Balet zene lemezekről. 21: Hírek. 21.10: Balalajka zenekar. 23: Sporthírek. 23.30: Szórakoztató és tánczene.

SZERDA, JANUÁR 18.

Bucuresti. 6.35: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Luceafărul jazzzenekar. 18.45: Szalonzene. 19.50: Művészeti krónika. 20.30: Hanglemezek. 21: Prof. A. Popovici-Bănosanu előadása. 21.15: Szalonzene. 21.40: Hris-ascu Popescu fúvószenekar és Ion Filionescu zongorázik. 22: Hírek, sport. 22.15: 22.15: Schumann-lemezek. 23: Hírek. 23.15: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána éttrend, közlemények. 11: Hírek. 10.15: Felolvasások. 1.10: Suki Tóni cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 5.15: Diák-féltóra. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: R. Molnár Anna hárfázik. 6.50: Vécsey Zoltán előadása. 7.20: Farkas Sándor cigányzenekara. 8.05: Hírek. 8.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Háry János”. Daljáték négy kalandban. 10.10: Hírek. 11: Hírek német és olasz nyelven. 11.50: Hírek angol és francia nyelven. 12.10: Szalonzene. 1.05: Hírek. **Bécs.** 20: Portugál zene. 21.15: Szórakoztató zene. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.30: Bécsi zene. **Belgrád.** 19.15: Lemezek. 22: Népdalok. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Zongorakettős. 23: Operatársulatok. 24.15: Táncczene. **Strassburg.** 19.20: Lemezek. 20.30: Szórakoztató zene. 22.15: Lemezek. 22.30: Zenekari hangverseny. 24.45: Lemezek. **Varsó.** 20: Könnyű zene és harmonikaszóló. 22: Chonin-művek. 23: Lemezek.

KÖZGAZDASÁG

A Szövetkezeti Intézet vezérigazgatója Bucovinában tanulmányozza az italmérések átvételét

Be kell jelenteni az italmérés helyének változtatását

Röviden megemlékeztünk arról, hogy annak megállítása végett, hogy az italmérés ne adja bérbe az italmérési jogot, az italmérési engedélyek tulajdonosai tartoznak két 5×5 cm. nagyságu fényképet vinni a pénzügyigazgatósághoz, amelynek egyike az engedélyre, másik pedig a pénzügyigazgatósági iratsomóra lesz ráragasztva. Március 31-ig minden engedélyt fel kell fényképpel szerelni.

Egyidejűleg a pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint, ha egy italmérő helyiséget változtat, tartozik engedélyt a pénz-

ügyigazgatóságon benyújtani, hogy a helyváltoztatás megállapítható legyen. Az ellenőrök ilyenkor kiszállanak az új helyiségbe, hogy a bértereket megállapítsák és új engedélydíjat hozzon javaslatba. Az új engedélydíj a rákövetkező évnegyed napjától jön számításba.

Ramniceanu, a Szövetkezeti Intézet vezérigazgatója Cernautiba utazott, hogy a Bucovinában megüresedett italmérési engedélyeknek átvételét a helyszínen tanulmányozza. A megüresedett jogokat kizárólag a szövetkezetek nyerik el.

Világiaci tartózkodás a gabonafeleslegekkel szemben

A nyugati gabonavilágtársdék figyelme most Londonra irányul, ahol most tartja konferenciáját a nemzetközi búzakomité és amely konferenciára 22 állam küldte el delegátusait. A konferencián részt vesznek az összes búzatermelő államok, közöttük azok az államok is, amelyek eddig következetesen tartózkodtak az ilyen akciókban való részvételtől. Mivel a konferencia legfontosabb napirendi pontja: az eladatlanság készletek értékesítése, a kedvező, vagy kedvezőtlen határozat, hathatós áremelkedést, vagy nagy árzuhanást idézhet: elő a búzában. Éppen ezért úgy Rotterdamban, mint Liverpoolban és az amerikai gabonaföldeseken az elmúlt héten nagy tartózkodás volt tapasztalható, változatlan árak mellett, senki sem adott el, se nem vett, a konferencia eredményeit várva. Hamburgban a német és olasz kormányok, valamint a Franco kormány folytatja buzávásárlásait.

Romániában a gabontársdék az elmúlt héten nagy üzletelenség volt tapasztalható, a kedvezőtlen szállítási lehetőségek, a dunai jégzajlás, a Fekete tengeri viharok miatt. Egyedül a kukorica az, amelyben a kereslet változatlanul nagy és amelyben az árak szilárdak. A kikötővárosok gabonaföldeséin kedvezően kommentálták a kormányt az azt a tervét, amely szerint a folyó évi termésfölszólóból még nem exportált oca százezer vagon buza elhelyezésére a közeli napokban tárgyalásokat kezd egyes külföldi államokkal. Az elmúlt hét végén az egyes romániai gabonaföldeseken a következő árakat jegyezték:

Bucuresti: 79 kilós buza (3% idegen anyaggal) 41.000 lei, 42—43 kilós zab (5%-kal) 46.000 lei, idei kukorica 41.500 lei, kendermag (3%-kal) 60.000 lei, napraforgómag 45.000 lei.

Braila: 77,5—78 kilós buza (3%-kal) 44.000 lei, 79 kilós buza (1%-kal) 45.500 lei, idei kukorica 42.000 lei, idei szárított kukorica 45.500 lei, 65 kilós árpa (5%-kal) 38.500 lei, napraforgómag 47.000 lei, 43 kilós zab 47.000 lei.

Galati: 79 kilós buza (2%-kal) 42.000—42.500 lei, 59—60 kilós árpa (6%-kal) 36.500 lei, 40 kilós zab (5 plus 5%-kal) 46.000 lei, 69—70 kilós rozs (5 plus 5%-kal) 31.500 lei, idei kukorica 39.750 lei, bab 88.000—90.000 lei, repace (naveta) 74.000 lei, repace 49.000.

Kétes kövelelés leírása a megadóztatásnál. A semmitőszék döntött a kétes követelések mérlegében való leírásáról és kimondotta, hogy amennyiben egy cég tartalékok létesít mérlegében a kétes követelésekre, úgy a behajthatatlan követelést nem lehet a mérlegben leírni, hanem azt a tartalék apasztásával kell fedezni. Ellenkező gyakorlat azt jelentené, hogy egy jogcímen az adófizető két előnyhöz jut. (Semmitőszék egyesített tanácsa 162/1937.)

TIZMILLIÁRDAL EMELEDETT AZ IPARVÁLLALATI BEFEKTETÉS AZ ELMULT ÉVBEN. A hivatalos statisztikák szerint az 1938. év folyamán a romániai iparvállalatok száma 3.553-ról 3.512-re csökkent. Ugyanezen idő alatt — új alapítások, tőkeemelések, hitelek stb. révén — a befektetett tőke 11 milliárd leire emelkedett fel. A tíz milliárdos többlet túlnyomó része belföldi eredetű

Közgazdasági hírek

Két jelentékeny francia petróleumvállalat, az Omnium International de Pétróleus és a Steau Française fuzionáltak. Ennek jelentékeny kihatása van a román piacra is, mert a Colombia román petróleumtermelő és a Steaua Română közös vezetés alá került, mint a két francia vállalat romániai érdekeltségei.

A kolozsvári Kishitelbank kényszerfelszámolását rendelte el a legfelsőbb Banktanács, mert nem adta meg a kellő felvilágosítást a hozzá feltett kérdésekre. A Kishitelbank felfolyamodásának a semmitőszék helyt adott és a kényszerfelszámolásra vonatkozó végzést hatálytalannította.

Az Ady harisnyagyár 25 milliós részvénytökejét felére szállította le és a vállalat kimondotta, hogy székhelyét Kolozsvárra helyezi át.

A Credit Lyonnais legutóbbi heti kimutatásában 11 milliárd frank folyószámla és betétállományt mutat ki, ami a nagyarányú francia tőkekoncentráció jele.

MEGKEZDIK A KÖZRAKTÁRAK ÉPÍTÉSÉT. A közraktárak építéséről szóló törvényrendelet értelmében a raktárépületek (silozok) egyrészt még ez év nyarára fel kell építeni. Már korábban megindult a kisajátítási eljárás, amelynek anyaga a törvény szerinti utolsó forum: az ítéletablak elé került. A táblák jóváhagyták a kisajátításokat és a kisajátítási árát 1—2 lei között határozta meg négyzetméterenként, mivel jórészt a magánosok kültekeiről volt szó. Egyes esetekben 6 lei emelkedik a kisajátítási ár négyzetméterenként. A raktárépületek felépítését rövidesen megkezdik.

(=) MEGÉRKEZTEK AZ EXPORTŐRÖK KÉRVÉNYMINTAI ÉS KÉRDŐIVEI. A temesvári kereskedelmi és iparkamara körrendeletet kapott a nemzetgazdasági minisztériumtól, amely szerint az összes exportőrök értesítendőek, hogy a hivatalos lap január kilencedikén megjelent számában közöl törvény értelmében minden exportőr köteles tízenöt napon belül, tehát január 24-ig az exportőrök hivatalos lajstromába való felvételét kérni. A kérvényhez csatolni kell a minisztérium által kiadott kérdőív két példányát is. A kérvényt a kérdőívekkel együtt a nemzeti gazdasági minisztériumba kell küldeni a következő címre: Direcțiunea organizării și incurajării exportului, Bucuresi, Calea Victoriei 100 szám. A kérvényminta és a kérdőív a temesvári kamaránál már kapható a cégjegyzői hivatalban. A kamara kéri az exportőröket, hogy a kérdőív egy kitöltött példányát a kamarának is mutassák be. Az említett törvény azt is tartalmazza, hogy minden exportőr százezer lei övadékot köteles leéte helyezni, de ennek időpontja még nincsen meghatározva. Március elsőjétől kezdve csak azon exportőr szállíthat külföldre áru, aki a szóbanforgó lajstromba felvétel nyert.

Árfolyamok, gabonaárak

HÉTFŐ, JANUÁR 16.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is bentgallatlik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, néme: márka 38—39, felár nélkül.

A bányási gabonapiac csupán a tengeri iránt van kereslet, míg a többi gabonanemű irányzata csendes és a piac üzletellen. A piaci árak a következők: temesi buza 380, torontáli buza 390, örlöképes tengeri 335, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaazi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 390, tökmag 670, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

(=) A FAIPARI CÉH MEGALKULÁSÁT ELHALASZTOTTÁK. A temesi helytartóság területén a faipari céhszociális megalakítását vasárnapra tervezték és arra vidékről is nagy számban jelenek meg. Novac Traian asztalosmester elnöke alatt a megjelentek egyhangulag elhatározták, hogy a céhszociális megalakulását néhány napra elhalasztják és azt legközelebb közlik az érdekeltekkel. A megjelent temesvári és vidéki szakszociális tagok ezután testületileg elmentek a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának a Capitol termében megtartott ünnepélyes nagygyűlésére. Temesváron kívül Aradról, Lippáról, Orsováról, Lugosról, Boksánból, Oravicáról, Nagyszentmiklósról és más helyekről nagy számban jöttek el a szakszociális tagjai. A vidéki megjelentek a céh legközelebbi megalakulását illetően meghatalmazást adtak a vezetőségnek az alapszabályok elfogadására és írásbeli nyilatkozatban hozzájárultak a hozandó határozatokhoz. Mintegy négyszáz vidéki tag máris írásban bejelentette a céhbe való belépését. A vezetőséget egyben megbízták, hogy a céh megalakulási közgyűlését mielőbb hívja egybe, azt valószínűleg még a héten megtartják. Szerda estére tervezik a megalakulást kimondását.

= IPAROS VAGY KERESKEDŐ-E A MÉSAROS. A munkaügyi minisztérium 27.300 számú multévi rendeleiben a mészárosokat iparosoknak minősítette és ennélfogva megfelelő szakképzettséget kell igazolniuk. A bucarestii kereskedelmi és iparkamara kérte a minisztert, hogy másítsa meg a rendeletét és ismerje el az iparosokat a kereskedelmek, amely nem vág élőjószágot, hanem csak a nagyvágóktól vásárolt húst hozza forgalomba, ami kereskedői tevékenység.

= Alkalmazott azonnali elbocsátása. A semmitőszék 1804/1937. számú döntvényében egy aradi nagyvállalatnak alkalmazottjával folyó perében jóváhagyta azt a fellebbezési ítéletet, amely kimondja, hogy amennyiben az alkalmazott nem jelent meg kellő időben munkahelyén és elmaradását nem indokolta, ezzel a szolgáltatás teljesítését tagadta meg és olyan mulasztást követett el, amelynek alapján a szolgáltatást azonnal el volt bocsátható.

= Nem lehet konverziót kérni annak, aki előzetesen kényszerregezésben is volt. Ismeretes, hogy a konverziós törvény 50. szakasza szerint adósságrendezés kérhető az a kereskedő, aki a konverzió folytán követeléseinek legalább 15 százalékát elvesztette. Nyitva maradt a kérdés, hogy vonatkozik-e ez arra is, aki már előzetesen kért rendes kényszerregezését. A semmitőszék harmadik tagozata kimondotta a Transylvania Banknak Aszlányi és Baumann elleni ügyében, hogy az a kereskedő, aki egyszer már kért kényszerregezését, konverziós egyezséget nem kérhet.

= Válasz ott bíróságra vonatkozó semmitőszéki határozat. A semmitőszék e héten két érdekes döntvényt hozott a választott bírósági szerződésekre értelmezése tárgyában. Az egyikben — két kolozsvári cég perében — kimondotta, hogy bár a választott bírósági szerződés csak írásban köthető meg, de annak felbontásához írásos megállapodás nem kell és az a felek által szóval is megszűnhet. A másik döntvény szerint amennyiben a választott bírónak teljesítési kötelességét vagy tisztéről föltehetően elhagyta, a másik fél nem tartozik megvárni újabb választott bírónak megnevezését, hanem azonnal a törvényszékhez fordulhat új választott bírónak kinevezése iránt. (Semmitőszék III. 1804/1937.)

LEGUJABB

Csáky magyar külügyminiszter Hitler kancellárnál

Holnap Göring tábornaggyal tárgyal

Berlinből jelentik: Csáky István gróf magyar külügyminiszter ma délelőtt megérkezett Berlinbe. A berlini anhalti pályaudvaron hatalmas magyar és horogkeresztes zászlókat helyeztek el. A német kormány részéről Ribbentrop külügyminiszter és a birodalmi külügyminisztérium számos magasrangú tisztviselője, ezután Stojay Döme magyar követ és a követség tisztviselői kara, Erzmandorf budapesti német követ jelentek meg a fogadtatáson. Ribbentrop melegen és szívélyesen üdvözölte a magyar külügyminisztert, majd a kölcsönös bemutatkozások kezdődtek. A peronról kifelé menet Csáky fogadta az S. S. csapatok díszszázadának köszöntését, ellépett a díszszázad előtt és Ribbentrop kíséretében szállására, az Adlon szállodába hajtatott. Délben Stojay magyar követ villásreggelit adott Csáky gróf tiszteletére, a

amelyen megjelent Ribbentrop külügyminiszter, Frick belügyminiszter, Funk gazdasági miniszter, Milch és Kaiser német tábornokok, Attolice berlini olasz nagykövet és még többen a hivatalos személyiségek közül.

Délután 5 órakor Hitler birodalmi vezér kihallgatáson fogadta Csáky István gróf magyar külügyminisztert. A tanácskozáson jelen volt Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter is. Kedden Csáky gróf Göringet látogatja meg.

Csáky gróf magyar külügyminiszter berlini látogatásától azt remélik, hogy eloszlatják azokat a sötét felhőket, melyeket az utóbbi időben zavarólag hatottak a magyar-német barátságra. Hangsúlyozzák, hogy ennek érdekében német részről élénk tevékenységet fejtenek ki.

Olaszországban várják a spanyol köztársasági haderő összeomlását

Rómából jelentik: Az Informazione Diplomatica cikkét Rómában úgy értelmezik, — jelenti a Havas ügynökség, — hogy Olaszország igényeit a spanyol köztársasági hadsereg teljes összeroppanása után jelenti be. A spanyol köztársasági hadsereg összeroppanását pedig Rómában igen közelinek vélik. Ugyanakkor a Duce azt juttatta kifejezésre, hogy amennyiben más idegen hatalom a spanyol kormánycsapatoknak nyújtana segítséget, úgy Olaszország visszaveszi cselekvési szabadságát.

Halifax és Bonnet Genfben tárgyaltak

Genfből jelentik: Halifax lord angol külügyminiszter vasárnap délelőtt érkezett meg a Népszövetség fővárosába. A külügyminiszter elsőnek megbeszélést folytatott Burghardt népszövetségi főbiztossal, míg délután Bonnet francia külügyminiszterrel folytatott beható eszmecsere. Bonnet külügyminiszter vasárnap délután érkezett meg Genfbe. Kevéssei megkezdése után már találkozott Halifax külügyminiszterrel, aki a római tanácskozásokról tájékoztatta őt. Este Bonnet vacsorát adott Halifax tiszteletére, amelyen folytatták a délután megkezdett tárgyalásokat. Bonnet külügyminiszter valószínűleg még hétfőn délután elhagyja Genfet és visszautazik Párisba, hogy válaszolhasson a francia kamarában elhangzott külpolitikai interpellációkra.

A londoni News Chronicle úgy értesül, hogy Bonnet Halifax-szel történt megbeszélése után utasította Francois Poncet római francia nagykövetet, hogy kezdjen tárgyalásokat az olasz kormánnyal.

Németország felveti a gyarmati kérdést

Párisból jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint Párisban az a benyomás, hogy Németország Kelet-Európa felől Nyugat-Európa felé fordul, meg lévén győződve arról, hogy érdekében áll Olaszország földközvetleni követeleseit támogatni és ezzel növelni a saját földközvetleni befolyását.

A londoni Daily Herald azt a feltűnést keltező hírt közli, hogy

Wiedemann kapitány, Hitler bizalmas szárnysegéde, a hét folyamán Londonba

látogat el, hogy félhivatalos minőségben tárgyaljon az angol kormánykörökkel a volt német gyarmatok visszaadásáról.

Egyes angol lapok véleménye szerint a római tanácskozások során Mussolini biztosította Chamberlaint, hogy

Olaszországnak nincsenek területi követelései Spanyolországban,

valamint arról is, hogy az olaszok tiszteletben tartják a földközvetleni egyezményt, amely a Baleári-szigetekre is vonatkozik.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő-szobák, gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovásban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari. IV. kerület: March-trafik, Piata Küti. — Nógrády-trafik, (Tivoli mellett) — Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon 13.

Alkalmazás

Tiszta bejárónő reggeli órákra Gyárváros elejére idősebb házaspárhoz azonnalra felvétetik. Cím II. Str. 3. August 27. földszint jobbra. 597

Elsőrendű női szabász és önálló varró lányok felvétetnek. Bucuresti Firma „Metropol” Calea Victoria 84. 598

Megbízható rendes házmesterpár azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. 602

Állást keres

Zsúrokra, nagy vacsorákra a legfinomabb ételek készítését vállalom. Nagy gyakorlattal rendelkezem. Kovács Zsuzsa III. Str. Diaconul Coresi. 24. 593

Mosást, vasalást, takarítást vállal szorgalmas fiatalasszony. Cím a kiadóban. 2348

Lakás

Keresek központi fekvésű 4-5 helyiségből álló lakást, tiszta szuterén is. „Állandó lakó” jellegre a kiadóba. 601

Bátorozott szoba folyóvízzel, fürdőszoba használattal az erzsébetvárosi villanegyedben március 1-től kiadó. Cím a kiadóban. 581

Kiadó kapualatti bajárral bíró bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, kívánatra reggeli és ebéd kóstol. Cím a kiadóban. 3530

2 különbejárattal uca szoba központi fűtéssel a Lloyd-soron február 1-re, vagy május 1-re irodának kiadó. I. Str. Ady 2. II. em. 6. Palace épület. 586

Modern 3 szobás lakás, új épületben, földszint, gyermektelen házaspárnak azonnal kiadó. III. Str. Feldioara 1/a. 600

Adás-vétel

23.000 lei vételárú, gyönyörű hanggal, zenekari teljesítképességgel, elektromos szemmel rendelkező Telefunken 6+1 rádió 8.000 leiert eladó. Úgyszintén kihuzható táblás szép művű rádiószekrény. Megtekinthető naponta este 7-8 óra között Józsefváros Str. Ion Brătianu 36. 592

Darui kölykök pár hetesek eladók II. Str. Petre Tegel 2. II. em. 339

Bátor teljesen új, modern díófa ebédlő és díófa hálószoba, garantált prima kivitelben olcsón eladó. II. Str. Dorobantilor 1. 595

Téli férfiöltöny eladó IV. Str. Ion Brătianu 29. III. em., ajtó 2. 596

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant és lilium-pudert, h á r o m színben. Kapnató kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

Butor, porcellán és üvegáru

L. Schmidt n. Schuster

cégnél Temesvár I., Lonovics u. 3. sz. (A r. k. püspökség palota bejáratával szemben) és III. Str. Coroana de Otel 11.

1939. ÉVI LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR

Kezdet: március 5.
Minden felvilágosítást megad a
LEIPZIGER MESSAMT
LEIPZIG - Németország

60% utazási
kedvezmény
az összes német
vasúti vonalakon

és
Angerbauer Jenő tb. képviselő, Timișoara, I. Strada
Gen. Praporgescu 2. — Telefon: 25-36.